Jaargang 109. Vrijdag, 2 Augustus 1850. No. 63.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

HERBESTEDING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* zijn voornemens **her te besteden**, bij inschrijving met geslotene Briefjes, vermeldende de Namen, het Beroep en de Woonplaats van den Inschrijver en twee Borgen, de som in Schrijfletters, en van buiten voorzien van het woord *Inschrijvingsbiljet*, met aanduiding van het Bestek:

I. Het DRIEJARIG ONDERHOUD van den WEG bijlangs de rivier *de A* van de *Nieuweschans* aan *Plattenburg*.

II. Het DRIEJARIG ONDERHOUD van den WAL en de KAAIJING langs de Hoofdvaart van *Zuidbroek* naar de *Scheemda*, en van de KAAIJING en den TREKWEG langs de Hoofdvaart van de *Exta* naar *Winschoten*.

III. Het ÉÉNJARIG ONDERHOUD van den WAL langs de Hoofdvaart van *Foxham* naar *Zuidbroek*, lang p. m. 9500 Ellen.

~~Deze Herbesteding zal plaats hebben op dezelfde Voor~~waarden, waarnaar de Aanbesteding op den 26sten dezer heeft plaats gehad, en die ter STADS SECRETARIJ ter lezing liggen. — De Inschrijvingsbriefjes zullen vóór of uiterlijk op ZATURDAG den 10den dezer, des avonds vóór 7 uur, ter STADS SECRETARIJ moeten worden bezorgd; terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den STADS BOUWMEESTER.

GRONINGEN, 1 Augustus 1850.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat, ten gevolge van 's Konings besluit van den 10den April l.l., eene COMMISSIE te *Groningen* zal aankomen, ten einde op **WOENSDAG** den 15den Augustus aanstaande, des voormiddags te negen uur, tegen **kontante betaling**, **REMONTEPAARDEN** voor de **KAVALLERIE** aan te koopen, van *vijf-* en *zesjarigen* ouderdom, geen Schimmels zijnde.

GRONINGEN, 29 Julij 1850.

Burgemeester en Wethouderen: VAN IMHOFF.
De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: HORA SICCAMA.

Aan de belanghebbenden wordt verwittigd, dat het **EXAMEN** der **JONGELIEDEN**, die wenschen toegelaten te worden tot het **Stedelijk Gymnasium** te *Groningen*, door de daartoe verordende COMMISSIE zal afgenomen worden op **Maandag** den **26**sten **Augustus**, des morgens te tien uur, in de GROOTE GEHOORZAAL van het GYMNASIUM.

Zij, die tot dit Examen wenschen toegelaten te worden, moeten zich vóór of op den 15den Augustus, met den EIGENHANDIG GESCHREVEN VERZOEK, daartoe bij den ondergeteekende aanmelden, met opgave der KLASSE, op welke zij wenschen geplaatst te worden, en daarbij overleggen een behoorlijk BEWIJS van hunnen ouderdom en dat zij voldaan hebben aan de voorschriften omtrent de Koepokinenting.

GRONINGEN, 24 Julij 1850.

Dr. W. HECKER,
Secretaris der Commissie voorn.

NIEUWSTIJDINGEN.

ITALIE.

Den 21sten is op den luitenant-kolonel der pauselijke gendarmerie, *Nardoni*, die onder *Gregorius XVI* aan 't hoofd der geheime policie stond, een misdadige moordaanslag gepleegd. Op het oogenblik dat hij zijne woning verliet werd hij door een sluipmoordenaar met eenen dolk aan den hals gewond. *Nardoni* vervolgde zijn' aanvaller en vatte hem zelf.

— Er loopt een gerucht, dat de Spaansche gezant ook bij den Pauselijken stoel teruggeroepen is, ter zake van het in 't geheim gesloten huwelijk des *Graven de Montemolin*, waartoe *Pius IX* dispensatie verleende.

GRIEKENLAND.

ATHENE, 18 Julij.

Het ontwerp van overeenkomst, bestemd om het geschil tusschen Griekenland en Engeland tot een einde te brengen, is heden in tegenwoordigheid van den Franschen gezant geteekend.

DUITSCHLAND.

Staat van de Duitsche (on-)éénheid.

De staatkundige betrekkingen tusschen Pruissen en Oostenrijk verbeteren niet. De spanning neemt toe. Oostenrijk heeft de uitnoodiging van Pruissen tot eene *vrije* beraadslaging in Frankfort afgewezen. Het vordert op nieuw de vestiging van de oude Bondsvergadering, welke het beweert, dat in 1848 slechts voorloopig is opgeheven. Het protesteert tegen den togt der Badensche troepen naar Pruissen, en wil het met Denemarken gesloten vredes-verdrag niet anders geratificeerd zien, dan door eene door de Oostenrijksche Regering, op grond van de verdragen van 1815, bijeengeroepene Duitsche en volledige Bondsvergadering. Oostenrijk schijnt daarbij te vergeten, dat het in Januarij zelf door zijne gemagtigden in de Centrale Bondscommissie heeft doen verklaren, dat het de ratificatie van eene door Pruissen met Denemarken te sluiten overeenkomst, aan de *afzonderlijke* Duitsche Staten moest voorbehouden, en dat deze Bondscommissie, bestaande uit Pruissische en Oostenrijksche gemagtigden, alstoen gezamenlijk een besluit in dien zin heeft tot stand gebragt, en op dien grond aan de Pruissische Regering de vereischte last en bevoegdheid heeft verstrekt, om tot het treffen eener overeenkomst over te gaan; — eene lastgeving, die men zich hier ter stede voorstelt, dat in geenen deele door de sedert plaats gehad hebbende gebeurtenissen is vervallen.

De vier Koningen staan aan de zijde van Oostenrijk en ook Saksen heeft het verdrag niet geratificeerd. Het heeft de zaak alleen met eenige meerdere beleefdheid behandeld dan Beijeren en Hannover, welke aan Pruissen kortaf het regt hebben ontzegd, om de overeenkomst aan te gaan. Saksen heeft nog als bemiddeling voorgeslagen, om de oude Bondsvergadering alleen voor dit onderwerp, en zonder gevolgtrekking voor de toekomst, bijeen te roepen.

Op deze wijze zal het nu spoedig moeten blijken, of Duitschland al of niet in twee Staten-groepen zal worden gesplitst, 't welk Pruissen tot dus verre heeft zoeken te verhinderen.

Zoo verzekerd wordt, zal men nog eene laatste poging aanwenden, en zoo deze mislukt, de Pruissische gemagtigde uit Frankfort terugroepen.

— De tijding van den tegenspoed der Sleeswijk-Holsteiners heeft overal in Duitschland, waar zij tot hiertoe bekend geworden is, eene diepe neêrslagtigheid verwekt, daar men een' geheel anderen uitslag der zaak verwacht schijnt te hebben. De dagbladen maken dan ook geene zwarigheid de verzekering te geven, dat deze nederlaag alleen moet worden toegeschreven aan de sterke overmagt, die de Denen verkregen hadden, „doordien een groot aantal Zweedsche en Russische soldaten in Deensche uniformen in hunne gelederen streden."

In Hannover is den 27sten eene groote volks-vergadering gehouden, om over den toestand van Sleeswijk-Holstein te beraadslagen. Er waren omstreeks 4000 burgers daartoe opgekomen; de uitslag is geweest het opmaken van twee adressen, het eerste aan den Koning, het tweede aan het ministerie, beide de bede bevattende, dat het Hannoversche leger ter hulpe der bedreigde hertogdommen gezonden mogt worden.

Ook in de Rijn-provinciën verwekt de toestand der hertogdommen veel deelneming. Velen daar te lande verlangen, dat de Pruissische Regering onmiddellijk de Wetgevende Kamers bijeenroepe, ten einde zich betreffende deze aangelegenheid te kunnen verklaren. Deze lieden meenen, dat de eer van Duitschland met deze zaak gemoeid is.

BERLIJN, 28 Julij.

De minister van buitenl. zaken heeft bij circulaire aan de Duitsche regeringen kennis gegeven, dat hij aan den Deenschen gezant heeft voorgesteld, om den termijn voor de uitwisseling der ratificatiën van het vredes-verdrag nog met 14 dagen à 3 weken te verlengen, en dat deze zich om instructiën tot zijne regering had gewend.

Van den 29sten. De ratificatie van den vrede, tusschen Pruissen en Denemarken gesloten, is door alle staten der unie geschied, met uitzondering van Brunswijk; ook deze zal volgen, zoodra de hertog, die afwezig is, in zijne staten zal zijn teruggekeerd.

KEULEN, 28 Julij.

Uit Heidelberg wordt hevig geklaagd over het gering aantal studenten, 't welk thans de lessen aan de Hoogeschool aldaar bijwoont; zoodat eenige honderde studenten-woningen ledig staan. Ook in Freiburg is het aantal der studenten zeer gering.

— Te Cassel is een dagbladschrijver, die geschreven had „dat bij de Keurhessische Regering een te kort bestond van „geld, goede trouw, eerlijkheid en eergevoel", door de Jury vrijgesproken, *als hebbende de waarheid der aantijging bewezen*.

— Onze dagbladen bevatten het signalement van den voortvlugtigen Roomschen geestelijke, aan wien tot dusver het godsdienstig onderrigt in ons weeshuis was opgedragen. Hij wordt beschuldigd van de schandelijke misdaad van sinds geruimen tijd de meisjes in het weeshuis tot ontucht te hebben verleid; twee dezer meisjes moeten zich in staat van zwangerschap bevinden. De gemeenteraad is daardoor uit zijne sluimering ontwaakt en heeft eene geheele verandering der administratie van het weeshuis verordend.

WEENEN, 29 Julij.

Tusschen de Katholijken te Konstantinopel en hunnen oppersten herder heerscht een misverstand, hetwelk de tusschenkomst der Porte noodig maakt. Drie petitiën, van 600 onderteekeningen voorzien, zijn wegens dit verschil van gevoelen aan den Paus ingediend.

Staat van zaken in Sleeswijk-Holstein.

De zaak der hertogdommen is volstrekt nog niet hopeloos; 25,000 man van de beste Holsteinsche troepen hebben zich bij Wittensee vereenigd; het berigt, dat de linkervleugel onder *von der Tann* geheel verstrooid was, is niet bevestigd; hij heeft integendeel een korps van 16,000 man onder zijn bevel. Het geschut van Eckernförde is te Rendsburg aangebragt. Evenwel meenen sommigen, dat Kiel van de landzijde thans voor een' aanval der Denen bloot ligt. Aan den mond der rivier de Schlei is eene vloot verschenen, die nog niet in de wateren gezien was: het schijnt eene tweede Russische vloot te zijn.

Naar gemeld wordt, heeft deze vloot geene landingstroepen aan boord, doch bestaat de bemanning geheel uit geoefende linietroepen en pontonniers, welke laatste ook in den oorlog in Hongarije dienst gedaan hadden.

Eckernförde is ontruimd en den 26sten des middags door de Denen bezet.

Van het fregat *Eckernförde* (de *Gefion*) is voorts de Duitsche rijksvlag afgenomen en de kommanderende Pruissische officier heeft, na onderhandeling met eene Deensche oorlogsstoomboot, de Pruissische vlag geheschen; de rijks-matrozen hebben het schip daarop verlaten.

Het gevolg van den slag van Idstedt is geweest het bezetten van geheel Sleeswijk, met inbegrip van de stad van dien naam, door de Deensche troepen; — het terugtrekken van de Holsteiners naar de linie van den Eider, de grens van Holstein en Sleeswijk, — en het opgeven van de positie van Eckernförde, van welke, zoo gemeld wordt, de strandbatterijen nog in tijds hebben kunnen worden ontwapend.

Tusschen de Denen en Sleeswijk-Holsteiners had den 29sten Julij een weinig beteekenend kavallerie-gevecht plaats. Het hoofdkwartier der laatsten is, volgens deze, te Wittensee, volgens genen te Rendsburg. Generaal *Willisen* roept alle moedige Duitsche officieren op, om zich naar Rendsburg te begeven, waar zij dadelijk volgens hunnen rang kunnen geplaatst worden.

Uit Sleeswijk is voorts eene oproeping gerigt aan het Duitsche volk, waarin onder anderen wordt gezegd, dat, vermits Sleeswijk-Holstein maandelijks een millioen thalers noodig heeft tot het onderhoud van het leger, en deze hertogdommen niet in staat zijn die gelden bijeen te brengen, — de Duitsche broeders hen moeten te hulp komen, door het deelnemen in eene leening.

Eenige landbouwers in de Deensche hertogdommen hebben eene oproeping gedaan van Duitsche veldarbeiders, ten einde deze uit te noodigen om hen te hulp te komen tot het inzamelen van den rijken oogst, welke op het veld blijft liggen, uithoofde de handen ontbreken, om het graan te bergen. Aan hen, die aan deze oproeping gehoor geven, wordt een hoog dagloon toegezegd.

De strijd zal welligt spoedig hervat worden: maar zal, naar het schijnt, dan vooreerst moeten worden gestaakt, zoodra de Holsteiners Sleeswijk ontruimen en achter den Eider trekken. Want art. 4 van het vredesverdrag met Pruissen houdt in, „dat de Koning van Denemarken de tusschenkomst van „den Duitschen Bond zal *moeten* vragen, alvorens gewapen„derhand zijn gezag in Holstein te herstellen, en eerst wan„neer deze tusschenkomst niet verleend werd of vruchteloos „bleef, daartoe wapengeweld mag aanwenden."

Het is evenwel de vraag, in hoever Denemarken zich door het vredestraktaat, *hangende de vraag van deszelfs bekrachtiging*, zal gebonden achten.

De *Weser Zeitung* laat zich over den staat der zaken in de hertogdommen uit als volgt:

„De krijgskans heeft zich bij het eerste treffen tegen Sleeswijk-Holstein verklaard."

„De daadzaken gedoogen geene verbloeming; de waarheid, met welke smart men die ook moet belijden, is niet te verhelen: *De zege van het Deensche leger in den slag bij Idstedt is volkomen geweest.* Het Sleeswijk-Holsteinsche leger heeft zich tot nabij het Sleeswijk-Holsteinsche kanaal moeten retireren, maar de aftogt is in goede orde volbragt. De stad Sleeswijk is nog op den eigen avond door het Deensche leger bezet, en zoo Eckernförde al nog niet is overgegeven, zoo is het toch onhoudbaar geworden; *het gansche hertogdom Sleeswijk is in handen der Denen.*"

„Het is de zwaarste slag, die in den strijd der hertogdommen tegen Denemarken heeft plaats gehad; hij treft des te zwaarder, naar mate de hoop, ten gevolge van de uitkomst der eerste gevechten, hooger opgedreven moest zijn.

„Het hertogdom Sleeswijk is in handen der Denen, *de strijd gaat zich derhalve nu tot het hertogdom Holstein bepalen.* Voor de vesting Rendsburg, de eenige nog houdbare sterke stelling, zal zich het gevaar het eerst hernieuwen; *Rendsburg is echter eene Duitsche stad.*

„Op dit punt concentreert zich het gevaar, maar ook de mogelijkheid van herstel. Door den strijd om Rendsburg, op het Holsteinsch gebied, op dit nog bij den Duitschen Bond erkend grondgebied van den Duitschen bond, kan het Sleeswijk-Holsteinsche leger niet langer aan de overmagt der Denen worden ten beste gelaten. Pruissen heeft bij het vredesverdrag van zijne zijde niet slechts de regten der hertogdommen, maar ook bovenal de ondeelbaarheid van het Duitsche grondgebied weten te handhaven.

„Het beroep op Pruissen en op de Duitsche bondsregeringen tot bescherming van Sleeswijk is vruchteloos geweest, maar thans gaat het de bescherming van Holstein betreffen."

(Holstein, — dat eigenlijk afgescheiden van Sleeswijk moet worden beschouwd, — ofschoon onder het gezag van den Koning van Denemarken, als hertog van dat landschap, behoort ontegenzeggelijk *tot Duitschland.* Bij het verdrag van den 2den Julij heeft Pruissen, ook voor Duitschland optredende, aan den Koning-hertog het vermogen niet ontzegd, om met eigene, dat is met Sleeswijk-Deensche strijdkrachten, zijn wettig oppergezag in dit Duitsche landschap te herstellen. Het ontbreekt echter niet aan lieden, welke volhouden, dat de Koning van Denemarken, zonder goedvinden van Duitschland, het *Duitsche* Holstein geenszins met Deensche — dat is met vreemde — troepen mag bedwingen.)

Bijzondere Berigten uit Duitschland.

Nopens den staat der zaken in de Hertogdommen, luiden de jongste berigten in de hoofdzaken, als volgt:

KIEL, 28 Julij. Ons werkelijk verlies in den slag bij Idstedt blijkt veel geringer te zijn, dan velen gedacht hebben; wij hebben aan dooden, gewonden en vermisten niet meer dan 1100 man, en ook van deze zullen vele vermisten nog terugkeeren; over 't geheel is in dien slag niets meer verloren dan de stelling, 't geen inderdaad ook reeds genoeg is, maar niet genoeg om niet nog op de overwinning onzer zaak te blijven hopen. De Denen hebben ditmaal veel minder manschappen gevangen genomen, dan wij, en wij hebben een Deensch vaandel en onderscheidene standaards veroverd. Wij vermissen echter helaas! onzen geneeskundigen chef bij den generalen staf, den prof. STROMEIJER; zoo als men verneemt, is hij in Sleeswijk achtergebleven, toen ons leger de stad moest opgeven, om zijne zieken niet te verlaten, en zóó zal hij in handen der Denen gevallen zijn.

KIEL, 29 Julij. Het stadhouderschap heeft eene proclamatie uitgevaardigd, waarin onder anderen voorkomt: „dat het leger wel teruggedrongen, maar niet overwonnen is; — dat de positie verloren, maar weder in te nemen is; — dat de geledene verliezen herstelbaar zijn; — dat het leger, met onbezweken moed vervuld, strijdvaardig staat in eene vaste stelling; — dat bij eendragtig en standvastig handelen niets is verloren; — dat het vaderland verwachtte, dat ieder zijn' pligt zal doen."

Het gerucht van 't verschijnen eener *Engelsche* vloot in de Oostzee heeft zich tot dus ver nog niet bevestigd. Veeleer schijnt de aangekomene tweede afdeeling der Russische vloot, die uit 9 linieschepen, 2 fregatten en 2 stoombooten bestaat en eene andere (roode) vlag voert, tot dit gerucht aanleiding gegeven hebben.

Sommige berigten spreken thans ook van het inkomen eener Russische nota, in welke 't voornemen eener interventie in Sleeswijk te kennen gegeven wordt.

Te Koppenhage is den 26sten Julij, 's avonds, de volgende telegrafische depêche uit Flensburg aangekomen (deze depêche was in den nacht van den 25sten op den 26sten afgezonden): „Na een' strijd van twee dagen, heeft het leger eene *beslissende, maar bloedige overwinning* behaald, en de stad Sleeswijk bereikt. Wij hebben 5 kanonnen veroverd en 1000 manschappen krijgsgevangen gemaakt. *Ons verlies is groot.*"

Berigten uit Flensburg van den 25sten, 's avonds, zeggen, dat officieren en manschappen dáárin overeenkomen, dat de slag bij Idstedt *het bloedigste gevecht geweest is*, dat er nog heeft plaats gehad. De weg zoo ver men zien kon, alsmede de straten der stad, waren bedekt met wagens vol gekwetsten.

Volgens berigten uit HAMBURG, van den 30sten Julij, was een jager-bataljon naar Kiel, een ander naar Friedrichsstadt gemarcheerd. Men verwachtte eenen aanval op Frederichsort. Het leger scheen zich achter de Eider te zullen posteren.

Het gewigtigste, 't welk te Berlijn in de zitting van den kabinetsraad op Vrijdag l.l. behandeld werd, was het vaststellen der thans tegen Oostenrijk aan te nemen staatkunde. In onderscheidene hoogere kringen zag men dien dag, de *eenheid als bereids opgegeven aan:* — 't welk volstrekt geen onverwachte eindafloop zou zijn van de Duitsche oneenheid.

— Ten aanzien van de door den grooten brand te Krakau veroorzaakte schade verneemt men, dat zij — zonder de kerken, kloosters en andere openbare gebouwen mede te rekenen — naar de geringste begrooting op *f* 20—30,000,000 wordt aangeslagen (??).

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 28 Julij.

Het Lagerhuis heeft het wetsontwerp strekkende om allen handel en nering op Zondag te verbieden, in beginsel aangenomen.

Ten opzigte van het huwelijk tusschen schoonbroeders en schoonzusters schijnt het Hoogerhuis het kerkelijk begrip, in strijd met het Lagerhuis, te willen handhaven. De door het Lagerhuis, niet zonder veel tegenstand, aangenomen wet, waarbij die huwelijken veroorloofd worden, zal, naar het zich laat aanzien, door de Lords weder worden verworpen.

— De electrische draad voor den onderzeeschen telegraaf van Dover naar Calais is dezer dagen in zee nedergelaten. (De *Standard* berigt, dat reeds binnen 14 dagen proeven zullen genomen worden met het overbrengen van berigten langs dezen onderzeeschen telegraaf. Zoo de proef gelukt, zullen 100 letters in de minuut overgebragt worden.)

Van den 30sten. Heden werd in het Lagerhuis de baron *L. de Rothschild* toegelaten om den eed op het Oude Testament te zweren. Hij deed dit met weglating der woorden: „Op het geloof van een' Christen." Daarop heeft de heer *Thesiger* voorgesteld, dat, vermits de heer *Rothschild* den eed niet had afgelegd gelijk bij de wet was voorgeschreven, de vergadering eene nieuwe verkiezing zoude bevelen. De heer *P. Wood* stelde daarentegen als amendement voor, dat de vergadering de vacature als vervuld zou verklaren. Daarop volgde eene zeer uitvoerige discussie, welke op dit oogenblik nog voortduurt. Daar lord *John Russell* en ook de procureur-generaal tegen het weglaten der bedoelde woorden zijn, zal vermoedelijk eene nieuwe verkiezing worden bevolen.

— De *Morning Chronicle* deelt het volgende berigt mede: „Een vuistgevecht heeft *tot groot genoegen* van de liefhebbers in de omstreken van Primley plaats gehad. Het gevecht was hardnekkig en *schoon*; het eindigde *met den dood* van eene der partijen. De prijs was 200 £. De strijders waren *William Gill*, die reeds eenige vermaardheid als boxer heeft verworven, en *Thomas Griffith*, een jeugdige aspirant van 23 jaren, die zeer begeerig was zich te onderscheiden. Gedurende het begin was het gevecht *prachtig;* de strijders waren bewonderenswaardig. Weldra echter begon *Gill* het gewone stelsel te volgen, bestaande in het ontwijken der slagen van den tegenstander, om er hem geduchte toe te brengen. Bij de 50ste hervatting was *Griffith* uitgeput en had hij moeten ophouden. Zijne getuigen echter spoorden hem aan om vol te houden. Bij de 53ste hervatting velde een krachtige vuistslag van zijn' tegenstander hem bewusteloos neder.

FRANKRIJK.

PARIJS, 28 Julij.

De spanning tusschen de Fransche Wetgevende Vergadering en den President der republiek is — zoo als wij in ons vorig no. reeds hebben gezegd — zoover gekomen, dat de Vergadering op het punt geweest is om een besluit te nemen, hetwelk gelijk stond met eene openlijke oorlogsverklaring tegen den President. De minister van binnenl. zaken heeft het

genukkig nog verheeld; maar hij moest als onder eede verklaren, dat de Regering geen aanslag tegen de staatsregeling of tegen de vertegenwoordiging beraamde.

In het zuiden van Frankrijk openbaart zich meer en meer eene bedenkelijke gisting der gemoederen. Het was daar tot nog toe over het algemeen rustig, door dat tot beteugeling der anarchisten alle andere partijen zich aaneensloten: maar de driftige Legitimisten kunnen zich niet langer stil houden, en de overheden, die tegen hunne demonstratiën hier en daar krachtige maatregelen hebben genomen, vervreemden daardoor de geheele, in die streken zoo magtige partij der Legitimisten van zich. Onderwijl zitten de anarchisten niet stil: naar een gewoonlijk zeer goed onderrigt Parijsch dagblad berigt, is te Toulon eene roode zamenspanning ontdekt, die ten doel had het groote rijks arsenaal der marine in brand te steken, en in de daardoor ontstane verwarring verdere plannen uit te voeren.

De kwaal van geheel Frankrijk komt thans in het zuiden meer aan het licht, of welligt spoediger tot eene crisis. Op de kermis van Beaucaire, de groote markt van zuidelijk Frankrijk en van de aangrenzende landen, welke in deze maand gehouden wordt, is de handel dan ook niet levendig, en de ervaring, dat zonder bestendigheid der staatsinstellingen geen welvaart mogelijk is, doet den wensch naar een Dictatorschap bij velen veld winnen.

— De heer *Thiers*, echtgenoot en familie is naar Duitschland vertrokken, en zal op die reis België en Holland bezoeken.

— De regering der Fransche republiek zal binnen kort een' geleerde naar Californië zenden om nasporingen te doen naar de hoeveelheid goud, dat daar reeds opgegraven en afgezonden is, ten einde de wijziging te kunnen beoordeelen, welke die jaarlijks in omloop gebragte meerdere hoeveelheid goud zal kunnen brengen in de betrekkelijke waarde van het zilver en goud.

— Op de muren van Parijs vond men dezer dagen een klein biljet met deze regelen: „Straat Gaillon 25 — men vraagt dames, ter onmiddellijke verzending naar Californië." Er was veel toeloop aan het kantoor.

— Gisteren zijn de geleerde *Bixio* en *Barral* voor de tweedemaal in een' ballon opgestegen tot het doen van proefnemingen. Bij het oprijzen heeft de ballon eenigen tijd in de boomen vastgezeten. Men heeft dat ongeval verholpen, en de verdere opstijging is goed voortgegaan. Na een' togt van drie uren is de ballon met de luchtreizigers, op eenigen afstand boven St. Quentin, en 164 kilometers van Parijs, te land gekomen.

— Sedert eenige dagen heeft de luchtreiziger *Godard* hier liefhebberij luchtreizen in zwang gebragt. De liefhebbers namelijk stijgen op met een' luchtbol die aan een lang touw bevestigd is, zoodat zij geenerlei gevaar loopen en weder neder kunnen komen, wanneer zij zulks verlangen.

— Het dagblad *l' Ordre* bevat eenige nadere bijzonderheden aangaande de eerste communie van den jongen graaf *van Parijs*, waaruit wij het volgende ontleenen:

Eenige dagen vóór de plegtigheid had de prins een fraai gebonden en versierd gebedenboek van eenige makkers zijner jeugd uit Parijs ontvangen, waarin deze makkers, ten getale van 28, hunne namen geschreven en de moeders dezer kinderen eenige sieraden geborduurd hadden. Op den dag der communie werd de graaf op eene aangename wijze verrast door het gezigt van al deze vriendjes zijner jeugd, op de voorste bank bij het altaar gezeten, welke opzettelijk waren overgekomen om hunnen vriend in ballingschap bij deze plegtige gelegenheid te begroeten.

Van den 29sten. Eindelijk heeft in de zitting van heden de minister *Baroche* het lang verwachte wetsontwerp ingediend, 't welk betrekking heeft op de reorganisatie der nationale garde. Zulks heeft nog al indruk gemaakt.

— De Fransche regering heeft gemeenschappelijk met de Britsche en Russische onderhandelingen voorbereid, om de zaken van Sleeswijk door eene transactie te vereffenen. Thans zullen die onderhandelingen gemakkelijker zijn na de overwinning der Denen. Men wil niet alleen eenige plaatselijke regten waarborgen, maar verhinderen dat de zaak meer gewigt verkrijge, door eene Duitsche of Russische kwestie te worden.

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

In de zitting van den 20sten Julij zijn ingekomen mededeelingen van Z. E. den minister van koloniën, betreffende den staat der overzeesche bezittingen van dit rijk, welke alstoen in handen zijn gesteld van eene commissie, bestaande uit de heeren *v. Twist*, *Mutsaers*, *v. Rijckevorsel*, *v. Hoëvell* en *Sloet*.

Deze mededeelingen zijn gedrukt. Zij betreffen in de eerste plaats de Oost-Indische geldmiddelen, bij welke, voor den geregelden gang van de dienst op Java en de buiten-bezittingen, een administratief kapitaal wordt gevorderd van twaalf en een half millioen, hetwelk steeds op die hoogte wordt gehouden.

Uit de overgelegde staten, betreffende de resultaten der gevoerde administratie, blijkt, dat in 1847 de uitgaven in Indië hebben bedragen ruim 51 millioenen; de ontvangsten ruim 41 millioenen, en alzoo het geldelijk tekort ruim 10 millioenen, doch dat daarin meer dan voldoende is voorzien door wissels, uitzending van specie en stortingen van de factorij der handelmaatschappij, ten bedrage van *f* 12,890,000. Na de kwijting van alle behoeften voor het jaar 1847, is er van de opbrengst der producten overgebleven en in de Nederlandsche schatkist gestort een bedrag van *f* 14,097,302.

Omtrent het jaar 1848 zijn, wat de administratie betreft, nog geene resultaten bekend; doch op ultimo December van dit jaar bedroeg het administratief kapitaal *f* 13,888,188, en dus meer dan het bepaalde cijfer. Dit wettigt de stelling, dat de geregelde gang der administratie verzekerd is geweest, doch over dat jaar heeft de bijdrage aan het moederland geen hooger cijfer dan van *f* 7,720,184 kunnen bereiken.

Uit de voor 1849 overgelegde ramingen blijkt, dat het geldelijk tekort is begroot op *f* 12,693,223. De wissels en stortingen der factorij hebben geleverd *f* 10,770,000, en men mag aannemen, dat daarmede voldoende in de behoefte is voorzien, hetwelk nog daaruit is af te leiden, dat volgens de staten der kassen in September 1849 in dezelve nog beschikbaar was een bedrag van *f* 10,218,601. Inmiddels is in al de behoeften der Indische administratie als in vorige jaren voorzien, terwijl in de schatkist reeds is overgebragt, uit de opbrengst der in dat jaar verkochte producten, een bedrag van twintig millioenen, welke som waarschijnlijk nog eenigzins zal kunnen worden verhoogd; — weshalve, nadat gedurende 1847, 1848 en 1849 in al de financiële behoeften van het bestuur van Indië was voorzien, over dit driejarig tijdvak tweeënveertig millioen guldens in de schatkist van het moederland hebben kunnen gebragt worden.

De geheele uitgestrektheid der partikuliere landerijen op Java bedraagt 1,223,751 bouws. Daarvan behooren aan Europeanen 925,028; aan Chinezen 250,032; aan Arabieren 2,951; aan Inlanders 41,297 bouws, en bedraagt het gouvernements-domein Bloeboer, in Buitenzorg, 3942 bouws. De verhuurde landen in Soerakarta bedragen 44,876; in Djokjokarta ruim 13,000 bouws.

De bevolking van Java en Madura bedroeg in 1845 omtrent 9,550,000 zielen; te weten: 16,000 Europeanen; 108,000 Chinezen; 29,000 vreemde Oosterlingen en ruim 9,350,000 Inlanders. Van deze Inlanders behoorden (met uitzondering van Buitenzorg, Batavia, Soerakarta en Djokjokarta) 1,203,602 huisgezinnen tot de klasse der landbouwers, terwijl de uitgestrektheid der bebouwde landen 1,650,962 [denkelijk bouws] bedroeg. Men rekende destijds op Java en Madura het getal der buffels op 1,459,613, dat der runderen op 530,783, en dat der paarden op 345,648 stuks.

Eerste Kamer der Staten Generaal.

Den 30sten Julij is de commissie van rapporteurs van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, belast met het onderzoek van de door de Tweede Kamer goedgekeurde ontwerpen, betreffende de scheepvaartwetten, vergaderd geweest. Deze commissie bestaat uit de heeren *Engelkens*, *Instnger*, *Hoffman* en *v. Beeck Vollenhoven*. Zij heeft zich, naar men verzekert, bezig gehouden met het opmaken en vaststellen van haar verslag over die ontwerpen. Hetzelve zal alzoo weldra aan de regering worden medegedeeld, en men verwacht spoedig het antwoord van hare zijde op de bedenkingen, welke in de afdeelingen dezer vergadering op deze ontwerpen kunnen zijn ter sprake gebragt. Men vleit zich, dat de openbare beraadslaging over die ontwerpen in den loop der volgende week zal kunnen plaats hebben.

'S GRAVENHAGE, 30 Julij.

Sedert eenige dagen bevinden zich in deze residentie onderscheidene vreemdelingen, wier komst, naar men verzekert, in verband staat met den aanstaanden verkoop van de beroemde galerij van schilderijen van wijlen Z. M. Koning *Willem II.* Men meldt ook uit Parijs, dat een inspecteur van de afdeeling schoone kunsten bij het departement van binnenlandsche zaken, door het hoofd van dat departement naar 's Gravenhage is gezonden, om daar den gemelden verkoop bij te wonen, en welligt ook om eenige aankoopen voor Fransche museums te doen.

— Heden worden van regeringswege verzonden, om aan de belanghebbende kamers van koophandel en fabrijken te worden medegedeeld, de handelsverslagen, door de Belgische regering uitgegeven over de jaren 1846 en 1847.

— Ter gelegenheid van het huwelijk van den Kroonprins van Zweden met Prinses *Louise*, dochter van Prins *Frederik der Nederlanden*, vervaardigde onze landgenoot, de heer *J. van Boom*, sinds geruimen tijd te Stokholm gevestigd, een *Halleluja*, dat door 160 mannenstemmen, met begeleiding van orgel en koperinstrumenten, na de huwelijksplegtigheid in de groote kerk werd uitgevoerd. De componist ontving daarvoor van Prins *Frederik*, wien hij het werk had opgedragen, eene groote gouden medaille, met het portret van den Prins, terwijl de Prinses hem eene in briljanten bezette doekspeld ten geschenke gaf. Later gaf Z. M. de Koning van Zweden ook zijne blijken van erkentelijkheid, door hem tot ridder van de Wasa-orde te benoemen, welke drie eerebewijzingen door het officiële dagblad van Stokholm zijn bekend gemaakt.

— Bij voortduring worden allerlei namen genoemd van opvolgers van den gouverneur-generaal *Rochussen*; velen daaronder komen ons onwaarschijnlijk voor. Naar de drukke en dagelijksche onderhandelingen, welke tusschen het departement van koloniën en den heer *G. L. Baud* gaande zijn, zou men mogen aannemen, dat deze heer op dit oogenblik het meest voor gedachte betrekking in aanmerking komt. (*'s Gr. N.bode.*)

— De berigten uit Indië omtrent de ontginning der steenkolenlagen te Pengaron, binnen Bandjermassin (Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo) zijn bij voortduring zeer gunstig; er zijn wederom nieuwe lagen ontdekt, die eene vette kool bevatten. De voorraad was reeds aanzienlijk

AMSTERDAM, 28 Julij.

Een Luxemburgsch blad meldt, dat prins *Hendrik der Nederlanden* in den loop van de maand Augustus te Luxemburg zal komen, om zijne functiën van luitenant des groothertogs te aanvaarden. Tegen dien tijd zou ook de Kamer buitengewoon bijeengeroepen worden, om van den prins den eed van getrouwheid aan de constitutie des lands te ontvangen.

ZWOLLE, 27 Julij.

Ook in deze provincie wordt op vele plaatsen de ziekte in de aardappelen waargenomen, doch tot nog toe alleen in de vroege 7 en 9 wekers en muisjes; de aardappel of knol is niet aangedaan, maar alleen het blad, zoodat men hoop heeft, dat de ziekte aan het voorname voedingsmiddel van het volk geen nadeel zal toebrengen, in aanmerking nemende, dat de late aardappel reeds verre gevorderd is en de vroege volkomen is uitgewassen.

Van welke zijde de zaak des oogstes van dit jaar ook beschouwd worde, overal is het gelukkigst uitzigt voorhanden, maar den nimmer tevredene en den spekulant op treurige oogsten, zal het wel niet naar den zin zijn, wanneer de tarwe het mud voor *f* 6, de rogge en boekweit voor *f* 4, de aardappelen voor *f* 1 en andere produkten naar rato te bekomen zullen zijn.

UTRECHT, 29 Julij.

Men verhaalt alhier, dat ná den laatsten Junij l.l., den laatsten dag der inschrijving voor het Staatsexamen, nog meer dan honderd jongelieden tot het examen zouden zijn aangenomen. Het is zóó ongelooflijk, dat wij het in ons blad niet zouden opgenomen hebben, ware het niet, dat de zijde, waarvan het berigt ons toekwam, veel aanspraak niet slechts op geloofwaardigheid maakte, maar ook geacht moest worden, zelve goed te zijn ingelicht.

Zeker is het, dat jongelieden die na den aanvankelijk bepaalden termijn (1 Julij) zich bij de commissie tot afneming van het examen aanmeldden, nog aangenomen zijn. (*Nederl.*)

TILBURG, 30 Julij.

Heden middag is een gedeelte van de ter dezer stede gestationeerde brigade marechaussée en in den namiddag omstreeks 4 uur een detachement van het alhier in bezetting liggende Limburgsch Bonds-contingent kavallerie, onder kommando van den luit. *Holtius*, sterk 1 wachtmeester, 2 brigadiers, 1 trompetter en 25 manschappen, naar de naburige gemeente Moergestel vertrokken. Het al of niet laten inzamelen der dominiale en partikuliere tienden, hetwelk ruststorende beweging aldaar doet vermoeden, schijnt tot dit zoo spoedig als onverwacht vertrek aanleiding te hebben gegeven.

ASSEN, 29 Julij.

Met genoegen kunnen wij mededeelen, dat de Hervormde Synode den 22sten dezer alsnog eene som van *f* 2000 heeft toegestaan tot den opbouw eener Hervormde Kerk in het Hollandsche veld, gemeente Hoogeveen.

— Onder de vele aardigheden, welke de boerenjongens in den omtrek van Meppel dikwijls verrigten, zonder te bedenken, welke ellendige gevolgen dezelve soms na zich kunnen slepen, behoort ook het losmaken van vonders en de daarbij staande leuningen, welke daarna op een wipje worden gelegd, om de menschen in het water te laten vallen. Gisteren avond had eene zoodanige streek bijna aan twee kleine meisjes uit den Kolderveenschenbovenboer het leven gekost. Eenige ondeugende jongens hadden het vonder over de vrij breede en diepe Jantjesvaart op het wipje gelegd. De onschuldige kinderen wilden er over, het vonder kantelde en zij stortten in het water. Over dit alles lachten de daders, regt verheugd over het welgelukken hunner pogingen. — De kinderen werden intusschen na veel moeite gered. — Doch zoude de policie niet kunnen waken tegen dusdanige ondeugende knepen? (*Dr. Ct.*)

LEEUWARDEN, 29 Julij.

Hoewel men gedurende de laatst verloopen weken van tijd tot tijd wederom van sporen der aanwezigheid van de zoo bekende ziekte in de aardappelen hoorde gewagen, vleide men zich evenwel, dat dezelve over het algemeen dit jaar toch wederom in eenen afnemenden graad zich zoude vertoonen, waartoe zoowel de tot dusverre gezonde stand der plant als de uitmuntende hoedanigheid der aan de markt gebragte aardappelen alle redenen gaven. Groot is dan ook de teleurstelling en algemeen de verslagenheid, die de berigten van den landman over den treurigen stand der talrijke aardappelvelden, vooral in het w. en n. w. gedeelte dezer provincie, en wel voornamelijk in de grietenijen Menaldumadeel, 't Bildt en Barradeel hebben te weeg gebragt. De in eene zeer talrijke hoeveelheid dit jaar op de klei met aardappelen en vooral in de genoemde grietenijen bepootte velden, hebben in de eerste dagen der jongst verloopen week zulk eene plotselinge verandering ondergaan, dat men zelfs bevreesd is voor eene andermalige geheele vernietiging van den zoo gunstig belovenden oogst. Niet alleen dat het loof der plant plotseling zwart en doodelijk is geworden, ook de gerooide vrucht is zigtbaar ongezond en blijkt spoedig, inwendig door de ziekte aangedaan, tot verderf over te gaan. Menigvuldig zijn dan ook de gissingen omtrent de oorzaak van dit ongelukkig verschijnsel, waaraan men over het algemeen wil hebben, dat de in de laatste weken plaats gehad hebbende zoele weêrsgesteldheid, afgewisseld door zware regenvlagen met daarop gevolgde groote zomerwarmte, niet weinig zal hebben toegebragt. Wenschelijk is het dat door eene meer vaste luchtsgesteldheid het aanwezige kwaad niet verder verspreid en de tot dusverre nog in de zandstreken verschoond gebleven aardappelvelden bewaard mogen blijven, en een' ruimen oogst van een der eerste levensbehoeften zullen mogen opleveren.

— Den 27sten Julij heeft te Dragten de aangekondigde hardzeilpartij plaats gehad. Zes groote en zeven kleine booten dongen naar de uitgeloofde prijzen. De prijs voor de groote booten werd behaald door *K. Hoekstra*, van Warga, en de premie door *S. N. Sietzema*, van Wartena. De prijs voor de kleine viel ten deel aan *T. S. Sietema*, van Grouw, en de premie aan *E. Halbertsma*, aldaar. Deze tweede proef, die meer uitgebreid was dan die van het vorige jaar, heeft voldoende bewezen, dat aldaar voor eene hardzeilpartij eene uitmuntende gelegenheid is.

— Op Vrijdag den 9den Augustus aanstaande, des namiddags precies te twee uur, zal op de gewone harddraversbaan bij Leeuwarden, van wege Z. M. den Koning, worden verharddraafd eene gouden zweep, waartoe alle paarden worden toegelaten, mits dezelve van zessen klaar en tot genoegen van keurmeesters zijn, en aldaar nog geenen van Koningswege aangeboden prijs gewonnen hebben; waartoe de inteekening zal geschieden aan het gouvernementshuis, ten zelfden dage, des voormiddags tot elf uur, en de monstering te elf uur precies.

GRONINGEN, 1 Augustus.

Bij het naderen van den tijd, waarop ingevolge de thans bestaande wetgeving, de bevoegde ingezetenen zullen worden opgeroepen om van hun kiesregt gebruik te maken, zal het wel niet onverschillig gerekend worden te vernemen, dat de hier ter stede bestaande kiesvereenigingen *Concordia* en *Vrijheid en Orde*, voortaan slechts ééne zullen uitmaken onder den naam van *Vrijheid en Orde*, en dat men eerstdaags eene oproeping der leden, tot het houden eener vergadering, mag te gemoet zien.

De kiesvereeniging *Neêrlands Heil* heeft gisteren namiddag bereids eene voorloopige vergadering gehouden, waarin voor de aftredende directeuren, de heeren mrs. H. J. Trip, J. H. Geertsema, C.z., en B. Tellegen, zijn verkozen de heeren mrs. P. W. van Heijningen Bosch, J. W. Quintus en I. L. Schaap.

— Heden is alhier gearriveerd de officier van gezondheid der 1ste klasse W. C. van Leersum, bestemd om als eerstaanwezende, de dienst van den officier van gezondheid der 2de klasse bij dit garnizoen, W. van Pelt, over te nemen, welke sedert den dood van den heer officier van gezondheid der 1ste klasse A. G. Resler, op den 15den Febr. 1844, met die dienst is belast geweest.

Wij maken bij deze gelegenheid openlijk melding van de veelvuldige en goede diensten, die de heer officier van gezondheid der 2de klasse van Pelt gedurende dien tijd alhier heeft verrigt, en zal het denzelven tevens aangenaam zijn te mogen hooren, dat de zieke militairen, welke aan zijne zorg zijn toevertrouwd geweest, hun leedwezen betuigen hem door een' ander te moeten zien vervangen.

Moge ook de heer eerstaanwezend officier van Leersum stoffe tot tevredenheid geven! (*Medegedeeld.*)

— Gisteren is alhier van Ter Apel teruggekeerd het detachement van het 8ste regiment depôt-bataljon, onder kommando van den serjant Bolmeijer, 't welk aldaar gedurende eenigen tijd had vertoefd ter bewaking van de Leidijken.

Ook had heden morgen de gewone maandelijksche aflossing van Delfzijl plaats gehad. Van hier vertrok een detachement onder kommando van den 2den luit. Jensen, en het aldáar gestationeerde zal heden avond terugkeeren onder bevel van den 1sten luit. Kissels.

De artillerie heeft insgelijks heden morgen hare verwisseling met Delfzijl gehouden.

— Onder begunstiging van schoon weder had gisteren middag buiten de Ebbingepoort de aangekondigde aaltrekkerij plaats. — De kastelein A. L. Melles, in *de Groene Weide* aldaar, had tien gulden uitgeloofd aan dengene, dien de paling den kop aftrok, welk geluk aan Albert Ritsema, van beroep voermansknecht, is ten deel gevallen. Vier personen namen aan dat eigenaardig en nog van vroegeren tijd afkomstig *volksvermaak* en aan dezen wedstrijd deel, en een groot aantal toeschouwers was aldaar tegenwoordig.

— Een treurig voorval had gisteren morgen omstreeks tien uur alhier plaats. — Pieter de Vries, gehuwd, wonende in de Leliestraat, werkzaam aan het gebouw tot vergrooting van het provinciehuis, gisteren op den bovensten steiger zijnde, viel naar beneden, met het ongelukkig gevolg, dat hij zijn' regterarm gebroken en eenige verdere kneuzingen bekomen heeft.

— Ook de onderwijzer K. Westerhoff van Noordwolde heeft gisteren met een 50tal leerlingen zijner school deze stad bezocht. Nadat zij eene wandeling door dezelve hadden gedaan, en een bezoek in den akademischen kruidtuin hadden gebragt, zijn zij na het nuttigen van eenige ververschingen des middags per schuit wederom naar Noordwolde vertrokken, alwaar de dag verder, naar men verneemt, door hen in gepaste vreugde is doorgebragt.

— Op Zaturdag den 27sten dezer had er in het logement *Windeweer* de jaarlijksche, algemeene vergadering plaats van de schoolonderwijzers in het 4de disrikt dezer provincie. Meer dan *vijftig* onderwijzers, ondermeesters en kweekelingen namen aan deze vergadering deel, welke bestuurd en geleid werd door den heer schoolopziener van het distrikt, dr. W. Gleuns, die de vergadering opende met eene indrukwekkende en sierlijke rede over de pligten en regten van den mensch; terwijl bij afwisseling de werkzaamheden werden vervangen door het uitvoeren van verschillende zangstukken door de leden der zangvereeniging in dit distrikt en gevestigd te Appingedam. Daarenboven werd de vergadering vereerd met afgevaardigden uit het 1ste, 2de en 5de distrikt.

Na den afloop der werkzaamheden namen meer dan veertig personen deel aan den gemeenschappelijken maaltijd, waaraan welmeenende vriendschap en gulle vrolijkheid heerschten en bij welke menige feestdronk ingesteld werd, als ter eere van den Koning, op het welzijn des vaderlands, op de gezondheid en het geluk van den grijzen secretaris der commissie van onderwijs in deze provincie, den waardigen en verdienstelijken van Swinderen, op den schoolopziener van dit distrikt, enz., enz., alsmede op het welzijn van hem, aan wien de regeling en bescherming van het onderwijs is toevertrouwd, den minister Thorbecke, op Zijlkër, enz., enz.

— Uit Appingedam wordt ons van den 27sten Julij het volgende gemeld: „Op Woensdag den 17den Julij j.l., ter gelegenheid van de paardenmarkt, had alhier ten huize van den kastelein R. Hoekstra, Mz., eene vergadering plaats van eenige kiezers of stemgeregtigden uit deze gemeente, waarin als kandidaten voor de Provinciale Staten werden uitgeroepen: D. Bonthuis Tichelaar, landbouwer te Tjamsweer; V. Haver, landbouwer te Marssum, W. Houwing, logementhouder te Appingedam, en M. J. Veltman, olieslager en landbouwer te Oling, bij Appingedam. — Ook werd in deze vergadering ter sprake gebragt de aanstaande verkiezing der raadsleden hier ter plaatse, voor welke betrekking zich ook eenige kandidaten voordeden.

„Wat daarbij te betreuren valt is dit, dat deze vergadering op den voorgrond stelt *enkel en alleen* landbouwers en neringdoenden of handeldrijvenden in de diverse collegies bij de eventuële keuze op te nemen; ja de klasse der zoogenoemde heeren en heerengenooten *geheel* uit te sluiten.

„Zoo wenschelijk toch als het is eerstgenoemde klasse niet voorbij te gaan (zoo als vroeger hier en daar wel eens verkeerdelijk is geschied!), zoo is het toch ook eene ontegenzeggelijke waarheid, dat de andere klasse op zijn minst *gelijke regten* en even veel aanspraken heeft op de verschillende betrekkingen, niet alleen door haren maatschappelijken stand, maar ook door hare aanzienlijke jaarlijksche bijdragen of stortingen, zoo in 's lands-, als in de gemeentekas."

— Men meldt ons uit Winschoten, dat aldaar den 30sten Julij 's avonds ten huize van den kastelein A. S. Nies, in eene vergadering van daartoe opgeroepen kiesgeregtigden, besloten tot het oprigten van eene vereeniging, welke zich ten doel stelt de benoeming te bevorderen van zulke vertegenwoordigers voor de algemeene en provinciale belangen, als welke door hunne kunde en regtschapenheid het vertrouwen en de achting hunner medeburgers verdienen, en van welke men mag vooronderstellen, dat zij de uitvoering van de vrijgevige beginselen onzer Grondwet naar waarheid zullen trachten te bevorderen.

Deze thans gevestigde vereeniging sluit echter geene regeringsambtenaren uit, gelijk voor eenige dagen in eene diergelijke vergadering, gehouden ten huize van den kastelein Dijksterhuis aldaar, heeft plaats gehad, om de eenvoudige reden, dat onder gezegde ambtenaren even zelfstandige mannen als onder andere standen der maatschappij worden aangetroffen, en men alzoo voor derzelver overheerschenden of zelfzuchtigen invloed even weinig heeft te vreezen, als voor die van ambtelooze kiezers.

— Een droevig ongeluk heeft volgens een bij ons ontvangen berigt, Zaturdag j.l. te Kolham plaats gehad. De molenaar H. H. Nijlaan, bezig zijnde zijn hooi in huis te halen, kwam met een voer, hetwelk geheel op den eenen kant van den wagen was gezakt, nabij zijn huis. Uit vrees, dat het zoude omvallen, roept hij zijne vrouw om hetzelve met eene hooivork te steunen; doch naauwelijks doet zij zulks, of het voer valt om. De vrouw, die onder het hooi geraakte, is er echter bijna zonder letsel onder weg gekomen. Dan nu vermisten zij hun 14jarig dochtertje, dat bij de moeder tegen den wagen was geweest. Na het hooi op de spoedigste wijze te hebben weggeruimd, vonden zij haar, tot hunne groote droefheid, zoodanig, dat er geen teeken van leven meer in te bespeuren was.

— Te Slochteren, zoo meldt men ons, alwaar tot dus verre nog geen zoodanige molen bestond, zullen thans twee korenmolens gebouwd worden. De een wordt geheel nieuw, waarmede reeds een aanvang is gemaakt; de andere, een oliemolen, welke van elders is aangevoerd, om als ko-

renmolen te worden veranderd, ligt sedert Zondag den 21sten Julij als een boutvlot in het Slochterdiep.

— Men berigt ons uit Ter Apel, van den 29sten Julij, het volgende:

„Dingsdag morgen j.l. is van deze plaats vertrokken een detachement van het 8ste regement depot-bataljon, onder de leiding van den serjant Bolmeijer, alhier gestationeerd geweest ter bewaking van de Leijdijken.

„Allen lof kunnen de ingezetenen van Ter Apel aan Bolmeijer toebrengen voor de goede orde, die hij onder de hier liggende manschappen had. Van allen kunnen wij naar waarheid dit getuigenis geven, dat ze zich burgerlijk en zedelijk hebben gedragen, terwijl uit vele voorbeelden gebleken is, dat ze manschappen waren, waarop men gerustelijk konde vertrouwen."

— Men meldt ons van het Annerveensche Kanaal, dat aldaar den 24sten Julij de geannonceerde harddraverij met ongedresseerde paarden heeft plaats gehad. Negen paarden dongen naar den prijs en premie; de prijs is behaald door het paard behoorende aan G. Vos, te Zuidwolde, zijnde een zwarte ruin, bereden door J. Haksema, en de premie door het paard van J. D. Schuurman, te N. Pekela, zijnde een vierjarige zwarte ruin, *de Snuf* genoemd, bereden door den eigenaar. — Het paard van Vos draafde zoo wel, dat er twijfel bestond, of het wel ongedresseerd was. Dit had ten gevolge, dat men den prijs tot nader onderzoek provisioneel overhandigde. Niettegenstaande het ongunstige weder, was de harddraverij vrij wel bezocht en is zij in de beste orde afgeloopen.

— De op gisteren te Noordhorn plaats gehad hebbende harddraverij is onder begunstiging van het schoone weder in de beste orde afgeloopen, terwijl het met regt een volks- of landelijk feest mogt worden genoemd, daar er van wege den kastelein van Dijk geene moeite was ontzien, om het door het oprigten van tenten, het uitsteken van vlaggen en door het uitvoeren van muzijk allen luister bij te zetten. Acht paarden waren voor dezen wedloop aangegeven, en is de prijs, bestaande in een paar briljante zilveren kandelaars, behaald door den zwart langstaarten ruin van P. Bijma, bij Groningen, bereden door H. Luurts.

Daar er geen genoegzaam getal zadelpaarden ter keuring zijn aangeboden, heeft het uitreiken van de premie aan het schoonst gekeurde paard geen plaats gehad.

— De op gisteren te Hoogezand en Martenshoek gehoudene harddraverij was vrij luisterijk, daar een groot aantal toeschouwers bij dit volksvermaak tegenwoordigheid was en hetzelve door schoon weder begunstigd werd. — Acht harddravers dongen naar den uitgeloofden prijs en premie. De prijs, bestaande in een zilveren sigarenstel, werd behaald door het zwart langstaart merriepaard van den heer J. D. Laverman, van Driesum, bereden door Harm Luurts, terwijl de premie, zijnde eene zilveren theebus, is ten deel gevallen aan de bruine bles van bovengenoemden eigenaar, die door hem zelven werd bereden.

De *Staats-Ct.* deelt het volgende mede:

„De minister van binnenlandsche zaken, onderrigt dat in sommige uitgaven der wet, *regelende het kiesregt en de benoeming van afgevaardigden ter Eerste en Tweede Kamer der Staten Generaal, mitsgaders den rooster hunner aftreding* (4den Julij 1850, *Staatsblad* no. 37), het woord *onderteekend*, in art. 61 voorkomende, bij misstelling veranderd is in: *ongeteekend*, meent daarop de aandacht van alle kiezers te moeten vestigen, ten einde hunne stem, door nakoming van hetgeen in die uitgaven verkeerdelijk is gedrukt, niet verloren ga.

„Ten overvloede wordt hieronder het 61ste artikel der genoemde wet in zijn geheel opgenomen:

„„Art. 61. Van onwaarde zijn de briefjes, die het in art. „„37 bedoeld zegel missen; die onderteekend zijn; geen per- „„soon duidelijk aanwijzen; niet ingevuld zijn; andere „„stembriefjes omvatten, of daaraan opzettelijk zijn vast- „„gehecht.

„„De in een briefje ingevulde naam van een lid der ver- „„gadering, ter wier aanvulling wordt gestemd, welks beurt „„van aftreding op het tijdstip, waarvoor de verkiezing ge- „„schiedt, nog niet is gekomen, wordt voor niet geschreven „„gehouden.""

In onderscheidene dagbladen wordt het volgende gemeld aangaande een onderwerp, waaromtrent ook ons eene mededeeling betreffende onze eigene provincie is gedaan, waarvan wij in dit blad dezer dagen berigt hebben gegeven, met bijvoeging, „dat wij voor ons niet geloofden, dat de zaak reeds zóó verre zou gevorderd zijn, als sommigen schijnen te meenen." 's Schijnt, dat wij ons niet hebben vergist.

Onderscheidene geruchten zijn er in omloop aangaande het verlaten en slechten van verschillende sterkten en vestingen.

Vrij stellig verzekert men n.l., dat de commissie tot onderzoek van 's Lands defensiewezen ingesteld, eenige versterkte steden en vestingen als niet noodzakelijk voor eene verdediging van onzen grond heeft aangewezen, — doch dat hij, die een bepaald plan van de groote ontmanteling en waarin deze tot in de bijzonderheden zoude bestaan, opgeeft, een produkt van zijne eigene fantaisie levert.

De Regering onderzoekt thans naauwkeurig, *wanneer* en *hoe* de voorgenomene verandering in 's Lands defensiewezen het best zal worden volvoerd. Het is een gewigtige maatregel, die ook in het belang der schatkist wel degelijke overweging vereischt.

De *Deventer Courant* wil weten, dat alleen de buitenwerken van de vestingen aan den IJssel verlaten en de kapitale wallen en poorten behouden zullen worden. Over het algemeen zijn de inwoners der vestingen bevreesd voor eenen maatregel, die hunne steden, vestingen op het papier doet blijven met al de nadeelen en beperkingen, daaraan voor ingezetenen verbonden, terwijl alles, wat hieraan eenige vergoeding kon schenken, hun ontnomen wordt.

Gaarne plaatsen ook wij het volgende:

De *Nieuwe Rotterd. Courant* dwaalt in haar berigt, dat de schoolopziener van het 3de distrikt in Drenthe, mr. P. van der Veen, te Smilde, de onderwijzers van zijn distrikt zoude hebben verzocht, hunnen invloed te gebruiken, dat zijn weled. gestr. bij de aanstaande verkiezing tot lid van de Tweede Kamer verkozen wierd. Althans, bij de leden der 2de afdeeling van gemeld distrikt zijn de bedoelde bedelbrieven niet ontvangen. Allen, die mr. P. van der Veen eenigermate van nabij kennen, zullen het berigt, dienaangaande door de *Nieuwe Rotterdamsche Courant* medegedeeld, ongetwijfeld met ons voor louter laster houden. Zoude de berigtgever ook zelf naar het lidmaatschap der Tweede Kamer hunkeren, en, niet ten onregte, *vreezen*, dat mr P. van der Veen de keuze des volks wegdrage? — Odoorn, 26 Julij 1850.

De 2de Afdeel. van de Onderwijzers des 3den distrikts in Drenthe,

Van wege dezelve:
H. E. Pott, *Secretaris.*

Generaal Cleerens, die volgens de met de laatste Overlandpost ontvangen berigten, op Amboina, waar hij gouverneur was, aan eene besmettelijke ziekte is overleden, was van Brussel geboortig. Ten jare 1807 trad hij in dienst bij een regement kavallerie; zijne onversaagdheid deed hem opmerken door Napoleon, die hem op het slagveld tot kolonel benoemde; in dien rang woonde hij de veldtogten in Spanje en Rusland bij. Na 's Keizers abdicatie kwam hij in België terug en werd door Koning Willem I belast met het bevel over een regement. Daarop verzocht hij, aan den oorlog op Java te mogen deelnemen, hetwelk hem werd toegestaan, waarbij hem tevens de rang van gen.-majoor verleend werd. Vóór zijn vertrek deed hij een' eed van niet in zijn vaderland terug te zullen keeren alvorens hij Diepo Negoro zou ten onder gebragt hebben. Zijne gelofte werd vervuld; na een' driejarigen veldtogt onderwierp die sultan zich en leverde zijn' degen over in handen van generaal Cleerens. Na den afloop van dezen oorlog kwam hij in Nederland terug, als wanneer Koning Willem I hem tot gouverneur van Amboina benoemde, in welke hoedanigheid hij nu onlangs overleden is.

[Het berigt, ook door de *Nederlandsche Staatscourant* medegedeeld, van het overlijden van den heer Cleerens, wordt thans echter tegengesproken door een der geachtste Belgische bladen, de *Indépendance Belge.* „Men verzekert ons ten stelligste," zegt dat blad, „dat de heer Cleerens wel erg ziek geweest, maar niet gestorven is."]

Meermalen is de vraag gedaan: of de *kermissen* niet algemeen behoorden te worden afgeschaft? en door het grootste deel der inwoners van ons Vaderland is die vraag *bevestigend* beantwoord. Indien men intusschen een middel bezat, om in het schadelijke van het afschaffen der kermissen, die door iets anders, iets nuttigs en doelmatigs konden vervangen worden, te gemoet te komen, zou men welligt tot die afschaffing nog meer geneigd zijn of worden.

Het komt mij, onder verbetering, voor, dat men niet dadelijk de *kermissen* moest afschaffen, maar ze om de twee of drie jaren moest doen plaats hebben, en inmiddels, wanneer er geene *kermissen* werden gehouden, men alsdan moest trachten om door *openbare volksfeesten* de kermissen te doen vervangen; 't zij door *harddraverijen* ter bevordering der paardenfokkerijen, 't zij door *luisterrijke zeilpartijen* ter bevordering van den scheepsbouw en de scheepvaart, 't zij door kleine *tentoonstellingen van bloem- en veldgewassen* ter bevordering van tuin- en landbouw, 't zij door *zangvereenigingen* ter bevordering der edele zang- en toonkunst, en meer andere loffelijke inrigtingen; zoo doende zoude men de natie veredelen, en de schade der inwoners bij gemis der *kermissen* of *jaarmarkten*, eenigermate herstellen, terwijl *zuinigheid, zedelijkheid en vele beminnenswaardige deugden daardoor niet weinig worden aangekweekt en bevorderd.* — Dat deze regelen iets goeds, ter bevordering van het *volksgeluk*, mogen uitwerken! (Uit de *Leeuw. Ct.*)

De vereischten van een' Redacteur eener Courant.

De Redacteur eener Courant moet zijn: *Tooneelspeler*, want hij heeft eene zware rol te vervullen; — *Voetganger*, om met den tijd gelijken tred te kunnen houden; — *Telegraaf*, om de gebeurtenissen zoo spoedig mogelijk te kunnen overbrengen; — *Schermmeester*, om alle slagen te kunnen afweren en ze ook wedergeven, indien zulks noodig is; — *Scherpschutter*, om zijn doel niet te missen; — *Zwemmer*, om nu eens vóór den stroom, dan eens er tegen in te kunnen zwemmen; — *Visscher*, om 't publiek aan een geschikt lokaas te laten bijten; — *Smid*, om den spijker op den kop te treffen; — *Verwer*, om andere artikels met de kleur van zijne Courant te bestrijken; — *Kleedermaker*, om de gedachten in een schoon gewaad te kleeden; — *Kok*, om smakelijke geregten op te disschen; — *Nachtwachter*, om te kunnen verkondigen hoe het met den tijd staat; — *Wijnkooper*, om wat spiritus in de Courant te hebben; — *Wegwijzer*, om de kruis- en dwaalwegen der politiek te kunnen opgeven; — *Jager*, om nieuwigheden op te jagen, te gelijk echter ook vlug, als het *Wild*, dewijl hij dikwijls door vele honden vervolgd wordt; — hij moet een' *wijden slokdarm* en eene *goede maag* hebben, om al het harde eerst naar beneden te kunnen slikken, en vervolgens verteren, — en eindelijk moet hij vóór alles een *Lam* in geduld zijn; want de wereld laat naauwelijks een goed haar aan hem, en legt dagelijks zijn' inwendigen mensch op de ontleedbank.

De gevolgen der jongste Revolutie voor Frankrijk.

Frankrijk levert thans een merkwaardig voorbeeld op van de onverwachte gevolgen, welke eene omwenteling kan hebben. Twee jaren zijn thans verloopen, de republiek blijft in stand, maar al de door haar in 't leven geroepen instellingen zijn verlamd en uit haar verband gerukt, en de warmste republikeinen *van den vorigen dag* zijn genoodzaakt te erkennen, dat zij meerder vrijheid genoten onder den zoo zeer verachten constitutioneel-monarchalen regeringsvorm, dan thans.

Ten betooge hiervan wordt aangevoerd, dat het regt van vereeniging, onder de leus waarvan de Republiek eigenlijk is ingevoerd, zelfs niet meer in naam bestaat.

Met de vrijheid van de drukpers is het niet beter gesteld. Reeds zijn door de beide republikeinsche Kamers niet minder dan vijf beteugelende wetten ingevoerd. De Septemberwetten zijn ver overschreden, en thans heeft de Wetgevende Vergadering eene orde van zaken ingevoerd, die de geheele dagbladpers te gronde moet rigten. Zonder dat een enkel lid der gematigde partij daartegen is opgekomen, heeft de jeugdige afgevaardigde *de Tinguy* de magt der dagbladpers, die twee gouvernementen heeft gedood, geheel gefnuikt, en heeft eene meerderheid van 135 stemmen beslist, dat zelfs het kleinste vertoog in de openbare bladen moet worden onderteekend door den schrijver.

Wat het algemeene stemregt aangaat, dit bestaat ook niet meer. Eene wet op het domicilium heeft dit geheel omvergeworpen. De nieuwe kiezerslijsten zijn thans opgemaakt, en daaruit blijkt, dat millioenen burgers niet meer zullen kunnen stemmen. Parijs, 't welk vroeger 254,000 kiezers telde, heeft thans niet meer dan 74,000 stemgeregtigden; niet minder dan 180,000 personen zijn mitsdien als vagebonden afgewezen. — Het zonderlingste van dit alles is, dat de menigte zich niets hoegenaamd daarover bekommert, en dat integendeel de arbeidende klasse tevreden is, dat zij voortaan niet meer zal worden aangespoord om aan de verkiezingen deel te nemen.

Kerknieuws.

Z. M. heeft goedgekeurd het beroep van ds. *Vorstman*, pred. te Wijk aan Zee, naar de Herv. gemeente te Noordwijk-binnen (klassis Leiden); van den kand. *H. M. Laurman Wassenaar*, bij de Herv. gemeente te Wervershoof (klassis Hoorn); van den kand. *M. H. Maas*, bij de Herv. gemeente van Idsegahuizen (klassis Harlingen); van *K. O. Feickens*, proponent aan het seminarium der Doopsgezinden te Amsterdam, bij de Doopsgezinde gemeente te Zuidzijpe.

– De breede kerkeraad der Waalsche gemeente te 's Gravenhage heeft tot haren leeraar beroepen den wel eerw. heer *Philippe Boucher*, algemeen agent van de Société centrale Protestante in Frankrijk, te Versailles.

– Bij de Doopsgezinde gemeente te Ilp, gemeente Ilpendam, is beroepen ds. *Huizinga*, pred. te Hoorn op Texel.

Ingezonden Stukken.

De Inpoldering der Lauwerzee.

Die de behoeften van *koophandel* en *landbouw* in dit gewest kent, die weet hoe het bestaan van beide in de toekomst voor een zoo groot deel afhankelijk zal zijn van eene al of niet verbeterde communicatie naar zee, en of al dan niet voorzien wordt in de zoo dringende behoefte aan eene verbeterde afwatering, die weet dat de *inpoldering der Lauwerzee*, in beider behoeften zal voorzien (bij nog zoo vele meerdere weldadige gevolgen ook voor andere provinciën), die zal gaarne erkennen dat alles wat in eenige betrekking staat tot dit grootsch ontwerp, algemeene belangstelling verdient en zeker de volgende mededeeling met genoegen ontvangen.

Het is bekend, dat het verleenen van de daartoe vereischte concessie, de beide laatste jaren is vertraagd door eene onjuiste beschouwing van het ontwerp aan zijde van het bestuur van den waterstaat in Vriesland en het daarop gegronde besluit van de Staten van die provincie, gelijk overtuigend is aangetoond in het uitmuntend en bekende rapport der commissie uit de Staten der provincie Groningen, benoemd bij koninklijk besluit van den 11den Sept. 1849, no. 75.

Tot heden wacht men te vergeefs op eene gunstige beschikking omtrent deze zoo hoogst aangelegene zaak, onaangezien het verlangen daarnaar aan de hooge regering even bescheiden als nadrukkelijk reeds voor eenige maanden is te kennen gegeven bij talrijke adressen, geteekend door honderden der aanzienlijkste ingezetenen, zoowel uit de nijvere als andere standen van deze stad en provincie.

Onder deze omstandigheden was het ons hoogst aangenaam, dezer dagen een werkje in Vriesland te zien uitkomen, geschreven door den verdienstelijken land- en waterbouwkundige Worp van Peyma, die tot aan zijn vertrek naar Noord-Amerika in verschillende betrekkingen voor Vriesland zoo nuttig werkzaam was.

Dat boekwerkje houdt in het verslag van een onderzoek betrekkelijk *de verbinding van het eiland Ameland met den vasten wal*, door den heer Worp van Peyma bewerkstelligd in het begin van 1845 en in 1846, ten gevolge eener uitnoodiging van den toenmaligen gouverneur der provincie Vriesland. Het is nu uitgegeven door de heeren R. Posthumus en H. B. Klaasesz en door dezen voorzien van eene opdragt aan Z. Exc. den minister van binnenlandsche zaken, Thorbecke, kort maar lezens- en het ontwerp waardig.

Hoewel er in de omstandigheden van dat ontwerp en die van de inpoldering der Lauwerzee verschil bestaat, zoo vinden wij reeds in de voorrede van de geachte uitgevers en verder in het rapport belangrijke opmerkingen omtrent het laatste, waarvan wij het volgende mededeelen.

In de voorrede;

„In de naburige provincie Groningen zijn de verstandi- „gen met regt sterk voor en steeds ijverig werkzaam ter „voorbereiding van de indijking der Lauwerzee. — In onze „provincie hoort men weinig of niets gewagen van het in „dit werkje voorgestelde plan in het bijzonder, of van de „opslijking der Wadden en Lauwerzee in het algemeen. „Onverschoonlijke onverschilligheid! Of is het, omdat de „besturen van ons gewest en Groningerland, zoo als gezegd „is, ten aanzien van deze zaak niet met elkander kunnen „overeen komen? Wanneer dit de reden is, dan achten „wij het hoog tijd en van het grootste aanbelang, dat men „elkander over en weder meer en duidelijk hoore, en zoo „door wisseling van gedachten leere verstaan. Want zoo „het ergens waarheid is, dan is het hier voorzeker „een „„iegelijk rijk, dat tegen zich zelven verdeeld is, kan „„„niet bestaan." Hier toch, dit spreken wij met de vaste „overtuiging uit, is het belang van den eenen dat van „den anderen. Wat zoude er toch van de noordkust onzer „provincie worden, wanneer Groningerland zijn plan van „indijking der Lauwerzee eens ten uitvoer bragt, zonder „dat wij op onze Wadden tot hetzelfde doel medewerkten? — „*Men denke niet, dat Groningerland hier, zonder ons, niets* „*kan doen! Het is in zijn goed regt, wanneer het zich zelf* „*beschermt en zijn' toestand hierin verbetert. Eene verlichte* „*regering zal aan dit gewest wel nimmer hare toestemming* „*tot de uitvoering van zulk een heilzaam werk weigeren, om* „*onze onkunde of onzen onwil.*" Zoo verre de uitgevers.

De heer Worp van Peyma zelf zegt, bl. 6:

„Voor eenige dagen te Ezumazijl zijnde, ten einde de „noodige reparatiën aan het sluiswerk aldaar te overwegen, „viel mijne aandacht bijzonder op de gelegenheid en den gun- „stigen toestand der Lauwerzee met betrekking tot eene „geheele of gedeeltelijke indijking van dezelve. Men kan „met het oog het ligtelijk waarnemen, dat de bodem der „*Lauwerzee* in de nabijheid der Ezumazijl reeds hooger is, „dan de aldaar binnendijks gelegene landen, zoodat eene „hoogere opslibbing van eenig aanbelang voor de nu bin- „nendijks gelegene landen eerder na- dan voordeelig te „beschouwen is.

„Deze bemoeijelijking der uitstrooming, die zich bij „den tegenwoordigen toestand reeds begint te doen ge- „voelen, is een te sterker aandrang om naar buiten hier- „tegen hulp en herstelling van dit nadeel te zoeken. „*Eene verplaatsing dier zijlen* (de Ezumazijl en Nieuwe zij- „len) *verder zeewaarts of meer naar de diepte, zal alzoo* „*voor de provincie en grietenijen Oost- en Westdongeradeel,* „*wat de uitstrooming van het boezemwater aanbelangt*, afge- „zien van de kosten van verplaatsing, *niet dan als hoogst* „*voordeelig beschouwd moeten worden.*

„Ook de provincie *Groningen* heeft een *gelijk belang* als „*Vriesland* in de afdijking der Lauwerzee, en hierdoor wint „zoodanig project niet weinig in waarde en aannemelijkheid."

Bl. 18. „Dan zal het wel niemand in de gedachten kunnen „komen dat de afsluiting, bij het ontwerp beoogd, van „eenige verhooging van vloed elders gevolgd zoude moeten „worden. Een enkele blik op de kaart van Nederland moet „elk daarvan overtuigen.

„De opheffing van het onderhoud der zeeweringen, welke „door de uitvoering van dit ontwerp moesten wegvallen, „meende ik, dat ruimschoots zoude opwegen tegen het onder- „houd der nieuw aan te leggen zeedefensie."

Hoewel de beide laatste punten alleen betrekking hebben tot dien toestand, die het gevolg zoude zijn van de verbinding van Ameland aan den Vrieschen wal, is het te vooronderstellen, dat zulks mede het geval zoude zijn bij gelijke onderneming omtrent *Schiermonnikoog* en de inpoldering van de Lauwerzee. Wij kunnen niet onopgemerkt laten, hoe daardoor en door het bovenvermelde omtrent twee der oostelijke zeesluizen van Vriesland, alle bezwaren worden opgeheven door de Staten van Vriesland gemaakt tegen het ontwerp der inpoldering van de Lauwerzee en een gedeelte der wadden.

Ten slotte deelen wij nog betrekkelijk dit ontwerp eene onzes inziens belangrijke opmerking mede.

Bl. 83—84 zegt de heer Worp van Peyma:

„Naar mijne meening wordt de waarde van zandplaten, „om te worden binnengesloten of ingedijkt, vaak te laag „geschat. Op zich zelve beschouwd kan zand in te dijken „en te ploegen eene dwaasheid heeten, maar in vereeniging „en verband met opslijking is de aard der zaak geheel „anders, en daardoor neemt zij eene geheel verschillende „gedaante aan, want zandplaten met genoegzame slibstoffen „overdekt, kunnen de beste en vruchtbaarste gronden ter „bebouwing of beteling opleveren, aangezien ook bij ge- „noegzaam waterhoudend vermogen des bovengronds, de za- „menstelling en gesteldheid des ondergronds daarbij de „voordeeligste is.

„Zoodanige bovengronden zijn toch uit aardsoorten van „vruchtbare slibstoffen en eene behoorlijke hoeveelheid zand, „waarbij gewoonlijk de noodige kalkgehalte in de beste ver- „houding gevonden wordt, tezamengesteld. En zij hebben, „terwijl de ondergrond de eigenschap bezit om het overtol- „lige water op de meest spoedige wijze door te laten, zich „boven alle andere steeds als de vruchtbaarste doen kennen."

Mogten er nu ook al zandplaten in de Lauwerzee zijn, die zich nog niet in zoodanigen gelukkigen toestand bevinden, dan zouden die toch, met niet belangrijke kosten, in verhouding van het groote ontwerp, van slib overdekt kunnen worden. De heer Worp van Peyma zegt zelfs, „dat zoodanig doel waarschijnlijk op deze en gene plaatsen „*gemakkelijk* bereikbaar zoude zijn."

Hoewel ons hier bepalende tot het werkje, voor zoo verre het in betrekking staat mede tot deze provincie, hebben wij ook het overige met veel belangstelling overwogen, en bij herhaling het vertrek van den verdienstelijken schrijver naar Noord-Amerika betreurd, meer nog wegens het verlies van zulk een talentvol burger, dan van wege het aanzienlijk vermogen, door hem derwaarts overgebragt.

Groningen, 28 Julij 1850. S.

Correspondentie.

De briefschrijver uit Groningen, over zeker dezer dagen verleend pensioen, kan het antwoord op zijne vragen vinden in de nog vigerende bepalingen der pensioenwet.

— Het berigt, afkomstig uit de *Pr. Fr. Ct.*, betrekkelijk de drukfout, welke zoude zijn ingeslopen in art. 61 der kieswet, zoo als die is uitgegeven onder anderen bij de heeren van Druten en Bleeker, is gebleken *niet* juist te zijn, aangezien dat art. in de uitgave dier heeren volkomen overeenstemt met den oorspronkelijken tekst, en dus veilig kan worden gevolgd.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 27 Julij, kapit. *Renken* Jeantine, van Suriname; *Gnodde* Aurora, van Bordeaux; *Brouwer* Elisabeth, van Nerva; *Korter* Riga, van Riga; den 29sten *Paap* Margrietha, *Kuitze* jonge Wicher en *van der Veer* de 2 Gebroeders, alle drie van Koningsbergen; *Dekker* Alida, van Grangemouth; *Brakke* Hillechiena en *van Sluis* Tjakkiena, beide van Koningsbergen; *Potjer* Elsje, van Zwolle; den 30sten *Kliphuis* juffer Grietje, van Stockholm. — Te Texel den 28 Julij, *Olthoff* Catharina, van Newcastle; *van der Veen* Johanna Gesina, van Nerva; *Venenga* vr. Jantje, van Christiansand; den 29sten *Hofkamp* de 10 Gebroeders, van Newcastle; *de Jonge* Etiena, van Stavanger. — In het Vlie den 26 Julij, *Ploeg* Vertrouwen, van Hartlepool; *Douwes* Johanna, van Dantzig; den 27sten *de Boer* Reina en *Onnes* Johanna Geertruida, beide van Memel; *Lovius* Trekvogel, van Dantzig. — Te Helvoet den 27 Julij, *Kuiper* Hendrika Hillechiena; van Memel; den 29sten *de Jong* Arentina Jacoba en *Scherpbier* Elsje, beide van Pernau; *Visser* Eensgezindheid, van Windau; *Timmer* Elisabeth, van Libau. — Te Brielle den 29 Julij, *Bakker* Elziena, van Riga; *Bekkering* Christina, van Libau; *Botje* Gesina Alida, van Petersburg. — Te Deal den 26 Julij, *Kramer* Harmonie, van Amsterdam n. Livorno. — Te Southampton den 25 Julij, *Kramer* de 4 Gebroeders, van Porto. — Te Falmouth den 24 Julij, *Wilkens* Harmonie, van Triest. — Te Dundee den 24 Julij, *Mulder* Maria Catharina en *Bontekoe* Jacobina, beide van Nerva. — Te Hull den 25 Julij, *Nanninga* Vriendschap, van Petersburg. — Te North Shields den 24 Julij, *de Jonge* Ida, van Portsmouth; den 25sten *Stuit* Eendragt, van Wells. — Te Hamburg den 27 Julij, *Dijkstra* Geertina, van Amersfoort; den 28sten *Joosten* Hendrika, van Harwich; *Nauta* Sara, van Amsterdam; den 29sten *Jonker* Antina, van Hartlepool; *Schuring* Hillechiena, van Brussel. — Te Cuxhaven den 29 Julij, *Hansen* Neerlands Welvaren, van Marseille. — Te Archangel den 15 Julij, *Gatzen* Elisabeth Helena en *de Jonge* Fennegiena, beide van Amsterdam. — Te Rendsburg den 24 Julij, *Kroon* vr. Wicherdina, van Elbing n. Engeland; *Swiers* Goede Verwachting, van Memel n. Hamburg; *Stuitje* Christina Johanna, van Fanoe n. Londen; *Pik* Catharina Harmina, van Stettin n. Amsterdam; den 25sten *Kwint* Jantina, van Harlingen n. Wismar. — Te Tonningen den 23 Julij, *Sap* Vriendschap, van Stettin n. Termunterzijl; *Joosten* Neptunus, van Londen n. Stettin; *Drewes* vr. Johanna en *Bakker* Annachiena, beide van Memel n. Bremen; den 24sten *Vlas* vr. Margrieta, van Hamburg n. Stettin; den 25sten *Karsies* Onderneming, van Hamburg n. Dantzig.

Binnengekomen te Amsterdam den 30 Julij, kapit. *Bekkering* Ulrica, van Dantzig; den 31sten *Pot* Elenora Alegonda, van Grangemouth; *Spijkman* Juliana Louisa, van Petersburg. — Te Texel den 30 Julij, *Olthoff* Jantina, en *Brouwer* Hendrika, beide van Newcastle; *Legger* Marchiena, van Seaham. — In het Vlie den 29 Julij, *Giezen* juffer Alida, van Riga. — Te Helvoet den 29 Julij, *de Groot* Lucas Wildervank, van Libau; *Mulder* Zorg en Vlijt, van Stockholm. — Te Brielle den 29 Julij, *Smit* Annechina Engelina, van Newcastle; *Kleininga* Catharina Cornelia, van Koningsbergen. — Te Maassluis den 30 Julij, *Bekkering* Catharina Annechiena, van Newcastle. — Te Marseille den 25 Julij, *Stuit* Margaretha, van Lissabon. — Te Londen den 29 Julij, *van der Werff* Jandina, van Amsterdam. — Te Deal den 27 Julij, *de Jong* Jan Hendrik, van Amsterdam n. Batavia; *Kramer* Harmonie, van Amsterdam n. Liverpool; *Potjer* Catharina Jantina, van Amsterdam n. Liverpool. — Te Montrose den 25 Julij, *Huisman* de 2 Zusters, naar Nerva.

Zeilklaar te Marseille den 23 Julij, kapit. *Bakker* Neptunus, naar Antwerpen. — Te Londen den 26 Julij, *Klok* Gesina Borkina, naar Rotterdam. — Te Liverpool den 26 Julij, *van Duinen* Alkanna Elisabeth, naar Rotterdam.

Vertrokken van Amsterdam den 27 Julij, kapit. *Zeilstra* Kaashandel, naar Marseille; *Pluktje* Hermanna Hendrika, naar Newcastle; *Hazewinkel* Harmina, naar Petersburg; den 28sten *Oldenburger* Sara Maria, naar Riga; den 29sten *Koster* Martha Elisabeth, naar Marseille; den 30sten *Mugge* Martha, naar Dantzig; *de Vries* de Gezusters, op avontuur. — Van Texel den 28 Julij, *Stoelman* Groningen, naar Konstantinopel; *Bok* de Jager, naar Triest; *van der Wouden* vr. Dieuwke, naar Londen; *Kuipers* Alida Schuringa, naar Yarmouth; den 29sten *Engelsman* Richard, naar Newcastle. — Uit het Vlie den 27 Julij, *Doewes* Harmonie, naar Stettin; *Ketelaar* Engelina, naar Noorwegen; *Visser* Johanna Petronella, op avontuur; den 28sten *Klein* Eendragt, naar Schotland; *Schaap* de jonge Klaas, naar Riga; *Meijer* vr. Geertina, naar Stettin; *Smit* Sjaardama en *Bossinga* Amicitia, beide op avontuur. — Van Helvoet den 28 Julij, *Naatje* Alberdina Edzina, naar Stettin; den 29sten *Potjer* Emma Obina, naar Triest; *Bakker* Paulina, naar Liverpool. — Van Brielle den 28 Julij, *Meijer* Pieter Hendrik, naar Petersburg; *Klok* Riga, naar Riga. — Van Liverpool den 25 Julij, *Postema* Gesina, naar Rotterdam. — Van Dundee den 25 Julij, *Mulder* Margina, naar Boness. — Van Hamburg den 29 Julij, *Klein* Alida Hendrika, naar Koningsbergen. — Van Bremerhaven den 26 Julij, *de Vries* de 5 Gezusters, naar Amsterdam; den 27sten *Gnodde* Alida Sophia, naar Hamburg. — Van Travemunde den 26 Julij, *Broeckema* Ida Hillechiena, naar de Oostzee. — Van Wismar den 22 Julij, *Waterborg* Henderkina, naar de Oostzee. — Van Memel den 23 Julij, *Schuur* Agatha, *Schuur* Johanna Etiena en *Mellema* jonge Tjalling, alle drie naar Amsterdam. — Van Bolderaa den 20 Julij, *Tap* Maria Beerta, den 21sten *Tiktak* Jantina Fennechiena en *van Wijk* Anna Arnoldina, alle drie naar Elseneur. — Van Kroonstad den 22 Julij, *de Groot* Concordia en den 23sten *Kars* Klasina, beide naar Amsterdam; *Deddes* Alberdina, naar Helsingör. — Van Archangel den 14 Julij, *Schoemaker* Johanna Rebekka, naar Paterhead.

Vertrokken van Texel den 30 Julij, kapit. *de Boer* Gesina, naar Libau. — Uit het Vlie den 29 Julij, *Hazewinkel* Harmina, naar Petersburg.

ZOUTKAMP, 31 Julij. Binnengekomen kapit. *Smit* ......, van Dantzig. — Vertrokken den 30sten *Hilbrands* vr. Wendelina, naar Oudsoen. — Zeilklaar, *Benthly* Wm. Frederick en *Raddwell* Annjen Rosetta, beide naar Londen.

Lijst der Nederlandsche Schepen welke de Sond gepasseerd zijn.

24 Julij. Doekes, Alida Giezen (Veendam), van Memel n. Rochester.
Ekens, Elisabeth Johanna (Amst.), van Petersb. n. Rott.
Stuit, Geerdina (Wildervank), van Wolgast n. Rotterdam.
25 —— Kwakenburg, Wilmina (Veendam), v. Stolpem. n. Stockton.
Munning, Janke Hooites (Wilderv.), v. Petersb. n. Londen.
Koops, Lammechiena (Veendam), v. Petersb. n. Rotterd.
de Boer, Zwaantina Hendrika (Pekela), v. Peterb. n. Liverp.
de Boer, Wemelina (Pekela), van Dantzig n. Amsterdam.
Pijbes, Annechiena Jantina (Pekela), van Stockh. n. Rott.
Mooi, Tiessina (Pekela), van Dantzig n. Amsterdam.
26 —— de Boer, Magrieta Jantina (Sappemeer), v. Dantz. n. Amst.
Timmer, Koophandel en Zeevaart (Veendam), van Anclam (n. Amsterdam.
Karst, Martha Alida (Schierm.), van Petersb. n. ....
Drent, de Eendragt (Delfzijl), van Memel n. Dundee.
van Driesten, Merwede (Dordr.), v. Peterb. n. Woodbridje.
Feninga, Wilhelmina Catharina (Schierm.), v. Kopp. n. Hull.
Das, Jacoba (Pekela), van Arensburg n. Schiedam.
de Groot, Jantina (Wilderv.), v. Petersb. n. Amst. of Rott.

De Wind den 24sten Z.O., O.; den 25sten O.N.O., Z. O.; den 26sten Z.O.

ELSENEUR, 26 Julij 1850.

211de STAATS-LOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse.

9de Lijst. Geene. — *10de Lijst.* No. 8574 en 3145 ieder een prijs van *f* 1000. — *11de Lijst.* No. 13127 een prijs van *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

Van den 26sten Julij tot en met den 1sten Augustus 1850 zijn te *Groningen* geboren 16 zoons en 8 dochters; gehuwd 1 paar; overleden 7 ouden en 6 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ.

GRONINGEN, 30 *Julij.*

TARWE.		GERST.		Zw. Voer	40 ℔ *f* 2,10
Oude Bak	72 ℔ *f* 6,75	Winter	52 ℔ *f* 2,70	»	42 » - 2,20
N. Oml.	70 » » 6,25	»	54 » » 2,85	»	44 » - 2,30
»	72 » » 6,65	»	56 » » 3,05	BOONEN.	
Old.	68 » » 5,45	Zomer	56 » » 2,85	Paardb.	*f* 3,25,50,75,90
»	70 » » 5,85	»	58 » » 3.00	ZADEN, ENZ.	
»	72 » » 6,25	Knobbe	60 » » 3,10	Gr. Gort p. m.	
ROGGE.		»	62 » » 3,30		*f* 4,50,80 *f* 5
Inlands.	66 ℔ *f* 3,90	HAVER.		Par.100N.℔	*f* 6,50 a *f* 10
»	68 » » 4,20	Dikke	41 ℔ *f* 2,15	N. Koolz.	*f* 9,25,50,75
»	70 » » 4,50	»	44 » » 2,40		*f* 10,25
BOEKWEIT.		»	47 » » 2,70	N. Aveelz.	*f* 9,50,75 *f* 10,10
Gr. Zand	62 ℔ *f* 3,55	»	» »	Dederz.	*f*
»	64 » » 3,85	»	50 » » 2,90	G. Mostz.	*f*
»	66 » » 4,15	»	52 » » 3,05	Raapol. p. v.	*f* 36
Zw. Zand	64 » » 3,65	Bl. Voer	38 » » 2,10	Prijs der Boter	
Veen	64 » » 3,55	»	40 » » 2,20	1ste s. ¼ Ton	*f* 19 a *f* 19½
		»	42 » » 2,30	2de s. ¼ Ton	*f* 18 a *f* 18½

Tarwe vond eenige meerdere vraag. — Rogge door geringen aanvoer 10 a 15 cents hooger verkocht. — Boekweit iets lager. — Oude Gerst met weinig handel; een enkel partijtje nieuwe Winter-Gerst ter markt zijnde, is op 56 ℔ tot *f* 3,15 verkocht. — Haver prijshoudend. — Boonen in een doen.

Van N. Koolzaad, waarvan ongeveer 150 Lasten ter veil, was de kwaliteit over 't geheel minder droog dan vorigen marktdag; de vraag gering zijnde, is slechts een gedeelte tot de verlaagde prijzen als genoteerd verkocht.

ROTTERDAM, 29 *Julij.* Tarwe: Zeeuwsche, Vlaamsche en Overm. matig aangevoerd en 10 cents hooger opgeruimd aan consumtie en verzending; goede en puike *f* 7,60 a *f* 8; mindere *f* 6,40 a *f* 7,50; jarige *f* 7,50 a *f* 8; Poolsche bij gerijven: 154, 156 ℔ O. Witbonte *f* 290, *f* 300; Roode soorten aan consumtie en verzending tot betere prijzen, met meerder handel. In Entr.: 160 ℔ Jar. Neder-Rijn *f* 245; 160, 162 ℔ Hoogl. Kleefs. *f* 245, *f* 250; 158, 159 ℔ Neder-Rijn *f* 235, 239, *f* 240; 156 ℔ Rijn *f* 227, *f* 230; 157 ℔ dito *f* 230, *f* 233, *f* 235. In Cons: 162 ℔ Hoogl. Kleefs. *f* 263, *f* 265, *f* 270, naar kwaliteit; 163 ℔ O. dito *f* 270; 160 ℔ Hoogl. Kleefs. *f* 257, *f* 260; 161 ℔ Meurs. *f* 258; 160 ℔ Kleefs. *f* 250; 160 ℔ O. dito *f* 257; 159 ℔ dito Bovenl. *f* 250; 158 ℔ Cubanca *f* 265. — Rogge stil: Overm., Zeeuws. en Vlaams. *f* 4,50 a *f* 5,25; 145 ℔ Jar. Rijn *f* 146; in publieke Veiling: 110, 111 ℔ (Amst schaal) min of meer besch. Petersb. van *f* 110 tot *f* 118. — Gerst: Jar. Zeeuws., Vlaams. en Overm. Winter *f* 3,30 a *f* 3,80; dito Zomer *f* 3,10 a *f* 3,50; N. dito Winter meer ter markt en verkocht van *f* 3,40 tot *f* 3,80. — Haver: Zeeuws. en Inl. Korte *f* 2,50 a *f* 3,10; dito Lange *f* 2,10 a *f* 2,60. — Boekweit: op 140 ℔ N. Brab. *f* 138, *f* 143; Grootbrab. *f* 143; Rijn *f* 133; Jar. Gron. Zand *f* 124. — Erwten: Zeeuws. Grauwe *f* 5 a *f* 6; dito Groene *f* 4,50 a *f* 5,50; dito Witte *f* 5 a *f* 5,50. — Boonen: Zeeuws. en Walch. Witte *f* 4,50 a *f* 6; dito Bruine *f* 4,50 a *f* 6; dito Paardenboonen *f* 3,80 a *f* 4,10. — Koolzaad: ongeveer 400 lasten aangevoerd; puik Zeeuwsch gestort p. vl. 57, $57\frac{1}{2}$, 58; dito in zakken p. vl. 57, $57\frac{1}{2}$; puik Vlaamsch gestort p. vl. 57, $57\frac{1}{2}$; Overm. in zakken p. vl. $56\frac{1}{2}$, 57; Flakk. p. vl. 55, 56; mindere en afwijkende soorten p. vl. 55—52.

AMSTERDAM, 31 *Julij.* Tarwe tot ruim vorige prijzen bij partij aan cons. en verzending. In entr.: 125, 128 ℔ Rijn *f* 214, *f* 228. In cons.: 128 ℔ b. Pools. *f* 278; 130 ℔ j. b. dito *f* 293; 126, 127 ℔ Noord-Holl. *f* 230, *f* 233; 125 ℔ Vries. *f* 227; 130 ℔ Rijn *f* 235 in entr. — Rogge stil: 121 ℔ o. Pruiss. *f* 150. — Gerst in een doen; 108 ℔ Manheimer *f* 122.

Koolzaad dadelijk slap, op termijn ½ p. vl. lager; verkocht: n. Zeeuwsch 58 p. vl.; op 9 vat in Sept., Oct. en Nov. 56 p. vl.; April 58 p. vl. — Lijnzaad in een doen: 110 ℔ Riga *f* 262,50. — Raapolie dadelijk flaauw op levering niet williger; op 6/w. *f* 36,75; Vlieg. *f* 35,75; Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 34 a *f* 33,75 a *f* 34; Mei *f* 34,50. — Lijnolie op 6/w. *f* 34,25; Vlieg. *f* 33,25. — Hennepolie op 6/w. *f* 40; Vlieg. *f* 39.

LONDEN, 26 *Julij.* Holl. *Boter* iets minder gevraagd en 2 a 4 sh. lager, beste Vriesche 66 a 68 sh., beste Holl. 56 a 60 sh., Zwolsche 62 a 66 sh., Gron. 54 a 56 sh.

LONDEN, 29 *Julij.* De graanmarkt was heden slechts schraal van inl. Tarwe voorzien, doch ten gevolge der verbetering van het weder vertoonde de handel minder levendigheid; niettemin werd voor het verkochte 1 a 2 sh. prijsverhooging ingewilligd, terwijl voor vreemde nagenoeg 1 sh. avans boven de koersen van l.l. Maandag werd bedongen. Gerst een zweem duurder. Voor goede Haver werden gereedelijk de laatste uiterste prijzen besteed. Boonen en Erwten onveranderd.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 31 *Julij.*

NEDERL., Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $57\frac{1}{4}$, $57\frac{3}{8}$, $57\frac{5}{16}$; Dito Cert. 3 pCt. $68\frac{1}{16}$, $68\frac{3}{16}$, $68\frac{1}{16}$; Dito dito 4 pCt. $88\frac{1}{4}$, $88\frac{5}{16}$, $88\frac{5}{16}$; O. I. Leen. 4 pCt. $87\frac{3}{8}$, $87\frac{1}{2}$. — BELGIE, bij *Rothschild* $2\frac{1}{2}$ pCt. $48\frac{1}{4}$, $48\frac{5}{16}$. — FRANKRIJK, Obligatiën 3 pCt. $54\frac{13}{16}$, 55, $54\frac{7}{8}$. — SPANJE, Leening bij *Ardoins* van 85 £ 5 pCt. $12\frac{1}{16}$, $12\frac{1}{8}$; Dito dito van 510 £ 5 pCt. $12\frac{3}{8}$, $12\frac{7}{16}$, $12\frac{7}{16}$; Dito bij dito, Onbep. Stukken 5 pCt. $11\frac{1}{2}$, $11\frac{13}{16}$; Dito 3 pCt. $38\frac{3}{4}$; Dito Binnenl. à 6/m. 3 pCt. $33\frac{1}{16}$; Coup. Ardoins 8. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. $35\frac{15}{16}$, 36; Dito dito 4 pCt. $36\frac{3}{8}$, $36\frac{1}{2}$, $36\frac{3}{8}$. — RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. $105\frac{1}{2}$, $105\frac{5}{8}$; Dito dito 1828 en 1829 5 pCt. $104\frac{7}{8}$; Cert. $4\frac{1}{2}$ pCt. $96\frac{5}{8}$; Dito bij *Hope* 4 pCt. $89\frac{1}{8}$, $89\frac{1}{4}$; Dito bij *Slieglitz en Comp.* 4 pCt $88\frac{13}{16}$, $88\frac{15}{16}$. — POLEN, Certific. 4 pCt. $77\frac{1}{4}$; Dito Aand. met Loten fl. 500 *f* $144\frac{1}{4}$. — OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. $79\frac{3}{4}$, 80; Dito Nieuwe $2\frac{1}{2}$ pCt. $42\frac{13}{16}$, $42\frac{7}{8}$; Dito Nieuwe 5 pCt. $83\frac{7}{8}$, $84\frac{1}{4}$; Amerik. Bank-Act. $3\frac{7}{16}$; Denem. 5 pCt. $101\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$; Louis. bij *Hope* 5 pCt. $94\frac{1}{2}$; Braz. 5 pCt. 92; Dito 1843 5 pCt. $89\frac{5}{8}$; N. Mex. 5 pCt. $29\frac{11}{16}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{3}{4}$; Peru $4\frac{1}{2}$ pCt. $81\frac{7}{8}$; Dito Uitg. 36; Gren. $1\frac{1}{2}$ pCt. $19\frac{1}{8}$; Ven. 3 pCt. $35\frac{1}{2}$, $\frac{7}{8}$, $\frac{3}{4}$.

De markt in onze binnenlandsche fondsen leverde heden niets belangrijks op.

Ook in vreemde effekten was de handel onbeduidend. In geen derzelve was eenige noemenswaardige variatie.

Naar Peru was, op het verhoogde merk van Londen van gisteren, tot verbeterde koersen eenige meerdere vraag.

Venez. Uitgest. Onbep. Stukken $12\frac{7}{8}$; Gren. Uitg. $4\frac{5}{16}$, $\frac{3}{8}$.

Koers van het Geld: Beleening $2\frac{1}{4}$; Prolong. $2\frac{1}{4}$; Disconto 2 pCt.

Laatste Prijzen te vijf uur: Integr. $2\frac{1}{2}$ pCt. $57\frac{5}{16}$ a $\frac{3}{8}$; Ard. a 510 £ $12\frac{3}{8}$ a $\frac{7}{16}$; Binnenl. 3 pCts. $33\frac{1}{16}$ a $\frac{1}{8}$.

ADVERTENTIEN.

Het **BESTUUR** der AKADEMIE van *BEELDENDE KUNSTEN, BOUW-, TOEGEPASTE WERKTUIG-* en *ZEEVAARTKUNDE*, onder den naam ***Minerva***, geeft bij deze kennis, dat de AANVRAGEN tot ONDERWIJS zoowel voor de betalende als voor de gratis leerlingen van HEDEN af tot op den 15den AUGUSTUS eerstkomende, kunnen gedaan worden bij den SECRETARIS van de AKADEMIE, bij wien dienaangaande de vereischte inlichtingen te bekomen zijn.

De aanvragen moeten Schriftelijk geschieden en vermelden den naam van de Ouders of Voogden, de Voornamen en Namen, den Ouderdom en het Beroep van diegenen voor wie het Onderwijs gevraagd wordt, derzelver Woonplaats met de letter en het Nommer in het zwart, en tevens het Vak, waarin Onderwijs verlangd wordt.

GRONINGEN, 30 Julij 1850.

Namens het Bestuur voornoemd:
De Secretaris,
J. H. GEERTSEMA, C.z.

HARMONIE-CONCERT, TUINVERLICHTING EN VUURWERK,

in het **LOGEMENT *DE UNIE***, te *VEENDAM*, op DONDERDAG den 8sten Augustus 1850, des avonds te 6 uur. Entrée **49** Cent.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** EMMEN, 24 Julij 1850. Heden schonk Gods liefde ons eene DOCHTER.

T. ADRIANI HOEN.
W. A. HOEN, geb. **MIDDENDORP.**

Kennisgeving aan al onze Vrienden.

*** Mijne geliefde Echtgenoot W. E. STEENHUIS beviel heden van eenen ZOON.

UITHUIZERMEEDEN, 27 Julij 1850.

G. BAKKER.

*** Door Gods goedheid beviel heden van een' ZOON BETTJE I. DE JONGH, Echtgenoot van

U. S. OPPENHEIM.

GRONINGEN, 29 Julij 1850.

*** Heden beviel van een' ZOON R. HOEN, Echtgenoot van

A. DOOIJES.

GRONINGEN, 29 Julij 1850.

*** Mijne geliefde Echtgenoot GRIETJE L. HERES beviel heden van een' ZOON.

EEXTA, 29 Julij 1850.

G. A. CROL.

*** Heden overleed, in den ouderdom van bijna 86 jaren, Mejufvrouw GERARDINA STEELING, Weduwe van den Heer J. PH. DUCELLIÉE.

GRONINGEN, 29 Julij 1850.

*** **D. MEINDERSMA, W.z.**, Boekdrukker te *Leeuwarden*, heeft bij de HH. W. VAN BOEKEREN, J. OOMKENS, J.z., R. J. SCHIERBEEK. P. VAN WICHEREN, J. B. WOLTERS en P. VAN ZWEEDEN verkrijgbaar gesteld:

W. VAN PEIJMA, **VERSLAG** OVER DE AANSLUITING VAN **AMELAND** AAN DEN **VRIESCHEN WAL** EN DE OPSLIJKING VAN HET WAD, met eene *Schetskaart* en drie *Profilteekeningen.* Uitgegeven door R. POSTHUMUS en H. B. KLAASESZ. Prijs *f* 1,50.

Deze Uitgave zal bijzonder de belangstelling wekken, dewijl in *Groningen* ook dergelijk plan bestaat: — men vindt hierin waarschijnlijk wenken, die ook voor de Provincie *Groningen* nuttig en noodig zijn.

R. POSTHUMUS, **DE GRONDWET** VAN DE VEREENIGDE STATEN VAN NOORD-AMERIKA EN VAN DE FRANSCHE REPUBLIEK. Prijs 60 Cts.

S. TALSMA, **HANDLEIDING** TOT HET ONDERWIJS IN DE AARDRIJKSKUNDE EN GESCHIEDENIS, naar aanleiding der bestaande Kaarten, voor Schoolgebruik. Prijs 25 Cts.

*** Bij **G. B. VAN GOOR**, te *Gouda*, verschijnt tweemaal 's weeks (des *Woensdags* en *Zaturdags avonds*) eene **COURANT**, onder den titel van:

GOUDSCH KRONIJKSKE, MET DEN TOETSSTEEN.

Voor de Wet, den Koning en het Volk, onder Gods gunst.

Inhoudende:

Politieke Vertoogen, 't voornaamste en zakelijkste der Buiten- en Binnenlandsche Gebeurtenissen, het Nieuws der Stad en Omstreken, Kennisgevingen en Advertentiën.

*** Door de ERVEN **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA** is uitgegeven en bij alle Boekhandelaren verkrijgbaar gesteld:

PATHOLOGISCHE ANATOMIE

OF

Anatomische Beschrijving der Ziekten van de Organen van den Bloedsomloop en de Ademhaling,

DOOR

Dr. KARL EWALD HASSE,

GEVOLGD EN AANBEVOLEN DOOR

A. A. SEBASTIAN,

Emeritus Hoogleeraar aan de Hoogeschool te Groningen

EN IN HET NEDERDUITSCH OVERGEBRAGT DOOR

G. H. MEIJER,

Doctor in de Geneeskunde te Groningen.

PRIJS *f* **5,00.**

Al degenen, die iets te VORDEREN hebben van — of VERSCHULDIGD zijn aan wijlen Mejufvrouw de Wedv. **J. PH. DUCELLIÉE-STEELING**, worden verzocht, daarvan Opgaaf of Betaling te doen aan den Executeur-Testamentair

J. OOMKENS, J ZOON.

Leest Hier!

Een ieder wordt gewaarschuwd, om aan mijne Vrouw **LEENTJE FOLKERTS BUITENHOF**, buiten mijne *schriftelijke toestemming*, niets hoe ook genaamd te **Krediteren**, als zullende daarvoor door mij ***geene de minste betaling*** worden gedaan.

KIEL-WINDEWEER, 30 Julij 1850.

CHRISTIAAN C. STUKJE.

BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Gemeente *WINSCHOTEN* brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat ter vervulling van de **VACANTE ONDERWIJZERSPLAATS** bij de ***Armenschool*** in deze Gemeente, op ZATURDAG den **31**sten Augustus aanstaande, des voormiddags te negen uur, ter dezer Stede een **VERGELIJKEND EXAMEN** zal gehouden worden. ONDERWIJZERS van eenigen Rang, die hieraan wenschen deel te nemen, worden verzocht, hunne AKTE van ALGEMEENE TOELATING en verdere VEREISCHTE STUKKEN, vóór of op den 17den Augustus e.k., vrachtvrij in te leveren bij den Heer BURGEMEESTER dezer Gemeente, bij wien des verkiezende nadere informatiën kunnen worden verkregen.

WINSCHOTEN, 24 Julij 1850.

Burgemeester en Wethouderen voornd.:
UGE UGES, *Wethouder L. B.*
Ter ordonnantie van dezelve,
De Secretaris:
A. GROENIER.

JAARMARKT TE BUITENPOST.

Het **Grietenijbestuur** van *ACHTKARSPELEN* maakt mits deze aan de belanghebbenden bekend, dat de **LOTING** om de **PLAATSEN** voor **KRAMEN** enz., op de **KERMIS** te ***BUITENPOST***, zal plaats hebben op DINGSDAG, den 6den Augustus 1850, des middags te 12 uur, in het Grietenijhuis aldaar.

VERKOOPING

VAN DE

HAVEZATHE OOSTERBROEK IN DRENTHE.

Ten overstaan van Mr. **C. DE RANITZ**, Notaris te *Groningen*, zal, op WOENSDAG den 7den Augustus 1850, des voormiddags te 10 uur, ten Huize van de Weduwe BOSSCHER, op de *Groninger Punt*, onder *Haren*, publiek worden geveild en verkocht:

De aanzienlijke en rentegevende *HAVEZATHE, OOSTERBROEK* genoemd, groot 158 B., 01 R., .. Ell., met de daartoe behoorende HEERLIJKE REGTEN en HEERLIJKHEDEN, gelegen in de Provincie *Drenthe*, gemeente *Eelde*, bestaande in:

I. Eene voor korte jaren geheel nieuw gebouwde HEERENBEHUIZING, afzonderlijke TUINMANS- en ARBEIDERSWONINGEN, BOUW- en VEESCHUREN, benevens 50 B., 74 R. TUINGRONDEN, BOUW-, WEIDE-, HOOILANDEN, OPGAAND- en AKKERMANSHOUT.

II. Eene BEHUIZING en SCHUUR met nog eene groote afzonderlijk staande SCHUUR, benevens 20 B., 67 R., 25 Ell. TUINGRONDEN, BOSCH-, HOOI-, BOUW- en WEIDELANDEN; dit perceel zal eerst in afzonderlijke perceelen worden geveild.

III. Onderscheidene perceelen dito LANDERIJEN, als mede VELDGRONDEN, te zamen groot 86 B., 60 R., 65 Ellen, en 3 vierdels WAARDEELEN in de *Glimmer Markte.*

Alles bij Aanslagbiljetten breeder omschreven.

Te bezien op Woensdag en Donderdag den 17den en 18den, den 24sten en 25sten en den 31sten Julij en den 1sten Augustus 1850; zullende de Voorwaarden van Verkoop 8 dagen bevorens ter lezing liggen ten Huize van Verkoop en ten Kantore van

Mr. C. DE RANITZ,
Notaris.

Woensdag den 14den Augustus

1850, des voormiddags te 10 uur, zal, voor de Behuizing van wijlen den Heer W. J. OOSTERWOLT, te *Groningen*, aan het Schuitendiep, Oostzijde, publiek worden verkocht eene partij **HUISMEUBELEN**, bestaande in EIKENHOUTEN KABINET, SECRETAIRE, BUREAU, TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, SCHILDERIJEN, BEDDEGOED, OUD PORSELEIN, AARDEWERK, KOPER-, TIN- en BLIKGOEDEREN, LIJFSTOEBEHOOREN en meer andere GOEDEREN. — Te bezien daags bevorens, des namiddags van 2—5 uren.

Mr. C. DE RANITZ,
Notaris.

UIT DE HAND TE KOOP:

een overdekt **PRAAMSCHIP** met ZEIL en TREIL, groot 42 Tonnen, genoemd *MARGIEN*, zooals het is liggende aan de Groenmarkt alhier. — Te bevragen bij JAN JANS KRAIJER, in de Kleine Butjesstraat, bij de groote Spilsluizen.

Het Vorstelijk Tandpoeder,

alom bekend als een UITMUNTEND MIDDEL tot bewaring van **MOND** en **TANDEN**, is steeds te bekomen à **60** Cents het verzegeld Doosje, bij den Boekhandelaar R. J. SCHIERBEEK, in de Guldenstraat, te *Groningen.*

MAGAZIJN VAN

MARMEREN SCHOORSTEENMANTELS.

De ondergeteekenden hebben op nieuw ontvangen: eene aanzienlijke partij fraai bewerkte **MARMEREN SCHOORSTEENMANTELS, TAFELBLADEN, ENZ.**

KROMHOUT en ONNES,
Apo-ortenboog, lett. G no. 212.

De ondergeteekende berigt, dat bij hem alle **TURFSOORTEN**, bij groote en kleinere kwantiteiten, tegen *zeer billijke prijzen* verkrijgbaar zijn.

R. SWAAGMAN.

J. L. Cremer

in de Zwanenstraat,

maakt aan het geëerde Publiek bekend, dat hij op nieuws het KLEERMAKEN weder uitoefent en verzoekt verder gunst en rekommandatie; belovende eene nette en civiele bediening.

NB. Dezelve heeft tevens een' WINKEL geopend in **TABAK, SIGAREN, ENZ.**

DOOR BIJZONDERE OMSTANDIGHEDEN

wordt de ondergeteekende verhinderd, alhier langer dan nog **acht dagen** te verblijven, weshalve een ieder vriendelijk verzocht wordt, **ten spoedigste** van de thans bestaande gelegenheid gebruik te maken. Hij heeft de prijzen voor dien tijd alsnog met **vijf procent** verminderd.

A. VAN DER NOOT,
uitgepakt bij TIDDENS, *in* de B...

Prijscourant.

Gewastlederen Heeren Laarzen van *f* 3,00 tot *f* ..., dito Heeren Schoenen van *f* 2,00 tot *f* 2,30, Vetlederen dito van *f* 1,30 tot *f* 1,50, Stoffen dito dito van *f* 2,.. tot *f* 3,00, Dames Laarsjes met Gelakte puntjes van *f* 1,.. tot *f* 2,00, dito Strikschoentjes met dito van *f* 1,40 tot *f* ..., Zwarte Stoffen Vrouwen Schoenen van *f* 0,90 tot *f* ..., Goudlederen Dames Schoenen van *f* 1,50 tot *f* 1,70, Geitlederen dito van *f* 1,00 tot *f* 1,20, Vetlederen dito *f* 0,90 tot *f* 1,00, Vrouwen Pantoffels van *f* 0,90 tot *f* ..., dito Muilen van *f* 0,65.

Verder voorzien van alle soorten van **JONGENS- en MEISJESWERK** tot de civielste prijzen.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.